

RA NGÀY CHỦ NHẬT

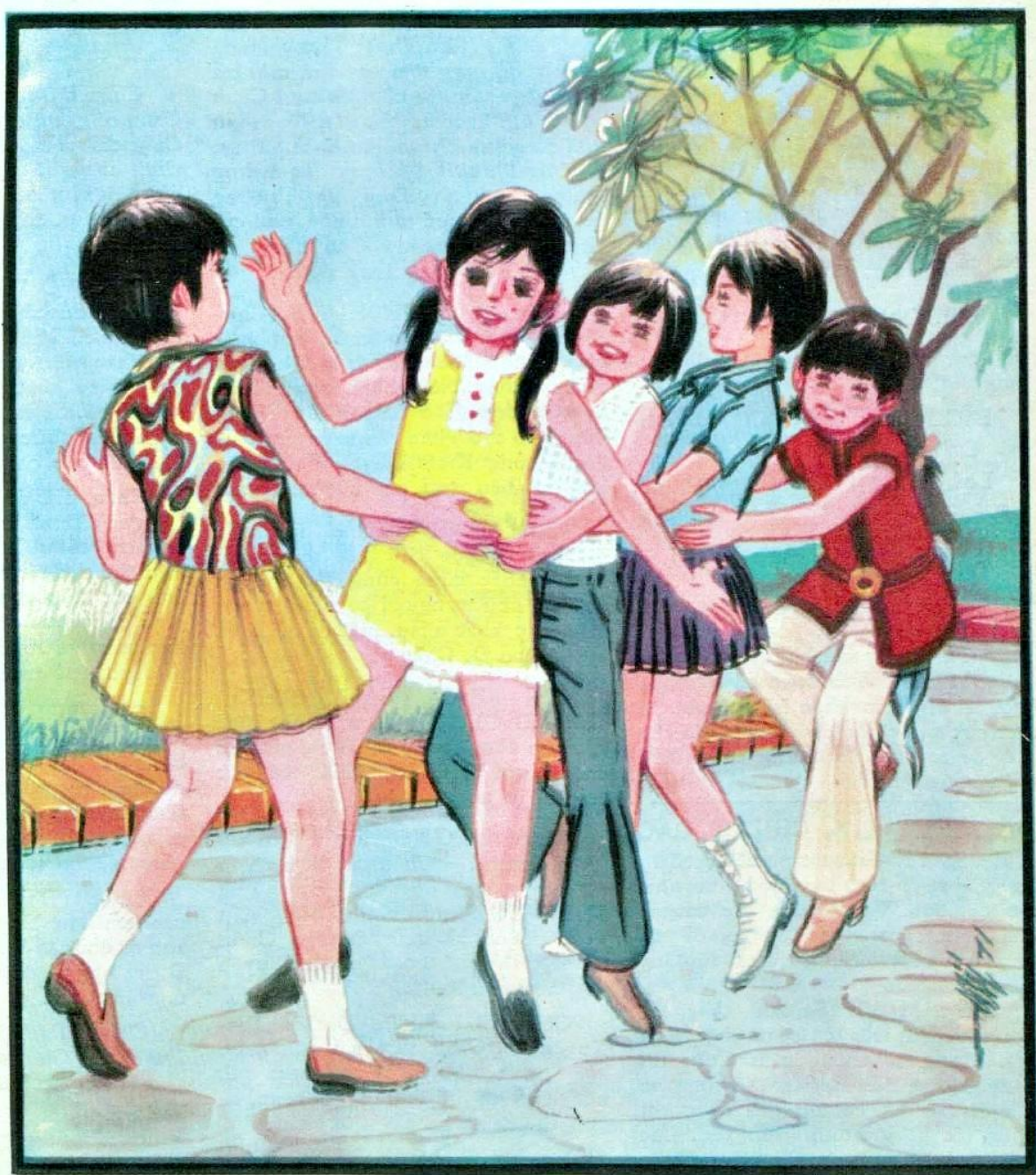
thiếu nhi

TUẦN BÁO CỦA THIẾU NHI VIỆT NAM

Chủ nhiệm : NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG Chủ biên : NHẬT-TIẾN

Tòa soạn : 159, Thiệu Trị (Phủ Nhuận) — Saigon

Cơ sở phát hành : 62 Lê Lợi, Saigon — Điện thoại 20.348

TRẦN NGẬP BÀI VỞ BỒ ÍCH

với sự cộng tác của nhà văn, nhà giáo Thủ Đô

Hộp thư

(Nhật Tiến trả lời những thư đã nhận được tính đến ngày 10-11-71)

TRÍCH MỘT ĐOẠN THƯ CỦA ĐỘC GIẢ :

Em là một « Thiếu Nhi người lớn » mà thích đọc T.N. lắm cơ. Em mới bắt đầu đọc TN nên phải mua lại những số cũ. Nhưng một sự việc rất đau lòng là trong TN số 7 em rất ngạc nhiên khi gặp một bài thơ quen thuộc của chính mình, đó là bài « Mến Yêu » của người bạn không quen

Chính bài thơ này đã đăng trong báo Tin Sáng khoảng tháng 10-1970 ở mục Thơ, tựa đề « Bé Yêu » ký tên em là Trương Mỹ Tâm. Đêm Trung Thu vừa rồi, ban Tao Đàn có ngâm bài thơ này, em không nghe kịp tên tác giả nên không biết có phải là tên em,

TRƯƠNG MỸ TÂM (Saigon)

BÍCH CHƯƠNG CỎ ĐỘNG CHO THIẾU NHI :

Lời kêu gọi của tòa soạn đã được nhiều em hưởng ứng nồng nhiệt. Cho đến nay tòa soạn đã nhận được nhiều thư yêu cầu gửi gấp số bích chương cỏ động cho T.N. để các em tự động đi dán. Công việc ấn loát sắp hoàn tất. Tòa soạn sẽ gửi tới các em ngay sau khi bích chương được in xong. Tòa soạn cũng mong mỗi những em khác hãy tham dự tích cực vào chiến dịch quảng cáo cho TN đề tờ báo của chúng ta có điều kiện sống lâu dài.

NHÂN TIN CHUNG CÁC

EM : Số TN Giáng sinh sẽ là số 19 ra ngày 19-12-1971 thay vì số 20 như đã loan báo. Vậy các em nếu có gửi bài tham dự xin gửi gấp về, để tòa soạn sắp xếp. Bài gửi trễ sẽ đăng tiếp vào số 20

Em LƯU VŨ (Saigon) Việc trả lời em chậm trễ, tòa soạn thật là có lỗi. Mong em thông cảm. Cuộc thi sáng tác về tuổi học trò sẽ công bố thể lệ sau khi có kết quả cuộc thi sáng tác về gia đình mến yêu. Các bài của em, tòa soạn đã nhận được đầy đủ. Thiếu Nhi số xuân tặng gấp đôi số trang, giá bán 80đ, sẽ phát hành vào đúng ngày 15 tháng chạp âm lịch.

Em TÔN THẤT MINH (Huế). Em gửi bưu phiếu 500đ về tòa soạn đề tên ĐỖ THỊ PHƯƠNG đề mua 10 số báo em còn thiếu.

Tòa soạn sẽ gửi báo đảm cho em.

Em HUỖNH THỊ MINH NGUYỆT (Huế).— Nếu chưa nhận được báo, em cho địa chỉ chắc chắn đề tòa soạn gửi số báo khác cho em.

Em NGUYỄN HOÀNG HÙNG (Cố Bắc — Saigon) Đã gửi cho em 2 số 15 và 16, em nhận được chưa ? MỘT ĐỘC GIẢ KHÔNG KÝ TÊN. Sẽ đăng bài lịch sử cây bút chì. Xin cho địa chỉ và mong tiếp tục cộng tác với T.N. Chân thành cảm ơn.

Cháu NGUYỄN THỊ MAI PHƯƠNG (Phước Thọ) : Thư cháu đề ngày 31-10-1971 hôm nay chú mới trả lời, thật chậm trễ phải không ? Cháu ở Thánh Thomas thì gần tòa soạn quá rồi, sao tìm 2 lần không thấy. Đường Thiệu Trị ở ngay đầu đường Nguyễn huỳnh Đức và Trương minh Ký đó. Ăn quà nhiều quá coi chừng sún hết răng. Chú không có dạy ở Võ Trường Toản đâu.

Cháu LÊ MINH HÙNG (Chợ lớn).— Về việc tổ chức họp mặt giáng sinh, Thiếu Nhi đang hội ý với Ngân Thông. Nếu thành tựu sẽ loan báo cho độc giả ở Saigon. Bộ Thông Tin ở số 170 Phan đình Phùng Saigon. Phòng Kiểm Duyệt ở trên lầu hai, góc bên trái nếu ở cửa đi vào.

Cháu MINH HẰNG (Saigon) : Hiện nay, theo chú biết thì có hai người khác cũng cùng tên ấy, và cũng là những người có tiếng trong lãnh vực khác nhau, một có họ H và một có họ Đ. Cháu ạ.

Em PHẠM SÂM (Pleiku) HOÀNG GIANG (Cam Ranh) T.S. rất cảm động trước thiện chí của các em đối với T.N. sẽ gửi B.C tới các em khi in xong.

Cháu LƯƠNG MỸ TRANG (Nha Trang).— Cháu gửi bưu phiếu về tòa soạn đề tên ĐỖ THỊ PHƯƠNG đề mua các số báo thiếu 45đ mỗi số kể cả cước phí. Cuốn lá chúc thư giá 100đ, cuốn Chuyện Bé Phượng 250đ.

Cháu BUI THỊ TỔ LÝ (Ba Xuyên).— Cháu gửi hai ảnh 4x6 kèm theo tên họ, ngày sinh, địa chỉ, bút hiệu, và 6đ tem về tòa soạn, sẽ làm thẻ gia đình TN cho cháu.

Em NGƯỜI PHÙ ĐỔNG (Vũng Tàu).— Sẽ trả lời em trong mục thắc mắc. Em cố động cho TN nhé, đề tờ báo mà em yêu mến có thể tồn tại lâu dài.

Cháu TRẦN HUY HÒA (Chợ Mới).— người đứng xin kiểm duyệt phải tới tuổi có căn cước — Cháu 14 tuổi có thể nhờ người lớn KD cho. TN sẽ hoạt động chứ không chỉ im lìm đâu. Phòng KD bộ TT ở số 170 Phan đình Phùng Saigon địa chỉ của Ông. T.V.K chú chưa đi hỏi được, vì bận quá.

Cháu NGUYỄN HOÀNG TRANG NGỌC (Gia Định) Cháu cứ gửi tranh vui về, hay sẽ đăng. Nhớ vẽ bằng mực đen nhé.

Cháu NGUYỆT THANH (Tam Kỳ).— Cháu rất dễ thương làm sao cho chú có thể buồn lòng được. Bài của cháu chú đã nhận được đủ. Quê của chú là Hà Nội. Còn Chị ĐPK thì đề chú hỏi lại coi đã nhé.

Cháu ĐỖ XUÂN HỘI (Đà Lạt). Cháu có thể dùng thẻ của cháu được Cuộc thi về kỷ niệm học trò tòa soạn chưa công bố thể lệ, nhưng những bài đã gửi về rồi thì chú giữ trong hồ sơ riêng. Sau này sẽ ghi vào danh sách sau.

Cháu VÕ VĂN BÌNH (Saigon). Đã nhận đủ bài của cháu. Tòa soạn đang đọc. Thẻ của cháu muốn làm lại, cháu nên gửi ảnh và kèm theo một phiếu khác nếu cháu không nhớ số thẻ cũ. Sẽ làm cho cháu cái khác, có phiên phức gì đâu. Sẽ gửi Bích Chương cáo cháu.

Cháu HUỖNH HỮU NGHĨA (Saigon) Tranh của Hoa sĩ Vi Vi xin trao cho tòa soạn đã đầy đủ màu sắc như thế (dùng loại màu nước aquarelle, các tiệm sách có bán). Nhà in phải chụp qua phim màu rồi in lại. Bản in ra so với bản chính chỉ bằng 5, 6 phần 10 thôi.

Cháu NGUYỄN THANH MINH (Mỹ Tho).— Thiếu nhi đóng được bộ nào ở Saigon tiêu thụ hết ngay đó, nên tòa soạn đang cố gắng gia tăng mức độ đóng bộ để có thể gửi đi các tỉnh. Cháu có thể gửi bưu phiếu về tòa soạn đề gửi mua.

Em ĐỖ THỊ MỸ LỆ.— Cháu nào em ghé Saigon, của tòa soạn anh sẽ đổi cho em, khỏi phải chờ đâu. Đừng bận mi đấy nhé. Không cần một lần đâu !

Cháu TRẦN VĂN NHÂN (Long Xuyên)... Chú sẽ thúc dục người phụ trách việc làm thẻ để cháu chờ đợi.

Cháu SÓI RỪNG ĐẤT ME (Nhơn).— Thơ không giới hạn ở khuôn khổ. Nhưng nên có bài ngắn và tươi sáng.

(còn nữa)

thiếu nhi

Năm thứ nhất — Số 17

Ra ngày 5-12-1971

Giá mỗi số 40đ.

Chủ nhiệm: NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG — Chủ biên: NHẬT-TIỀN

Tòa soạn: 159 Thiệu-Trị (Phủ Nhuận) Sài Gòn Điện Thoại 42.152

Cơ sở phát hành: 62 Lê Lợi — Sài Gòn Điện thoại: 20.348

trong số này :

TRANG :	BÀI :
— THƯ CHỦ NHIỆM của Nguyễn Hùng Trương	1
— THẮC MẮC CỦA EM Bách Khoa	2
— ĐÀN CHIM TUNG CÁNH	3
— THẠCH ĐỘNG HÀ TIỀN của Nguyễn Tài Năng	4
— ẢO THUẬT	6
— SINH NHẬT CỦA BA	7
— CHIẾC RÓLEX AN NGHĨA của Quốc Bảo	8
— CÁ CỐ THÔNG MINH KHÔNG của Đặng Hoàng	10
— LỊCH SỬ CON TEM của Nguyễn Thư	11
— SAMUEL MORSE của Đặng Hoàng	12
— TRƯỞNG EM nhạc và lời Lâm Tuyền	14
— BÀI LUẬN NHẤT LỚP	15
— VƯỜN HỒNG của Đỗ Phương Khanh	16
— BUỐM TRONG VƯỜN	17
— MUỘN HỒNG NGHÌN TÍA	18
— TÒ MÒ	19
— PLASTIC của Trần Linh Nga	20
— GIẢI TRÍ	22
— CÔNG CHÚA THỦY TIỀN của Quốc Bảo	23
— CHUYỆN LẠ BỐN PHƯƠNG của Xuân Thảo	24
— CUỘC THI SÁNG TÁC	25
— MAO HIỀM PHI CHÁU	27
— EM HỌC NHẠC của Phạm-đức-Huyền và Anh Tuyền	29
— TRANG KỸ THUẬT Binh Electronic	30
— TIẾNG HÚ TRÊN ĐÌNH NON CHÀ HỐC của Vũ Hạnh	32

THƯ CHỦ NHIỆM GỬI CÁC EM THIẾU NHI

Các em thân mến,

Trong một số báo trước, tôi có kể chuyện cách nay ít lâu, tôi thấy trong người mệt mỏi, thỉnh thoảng ngực hồi hộp, tim đập mạnh, người toát mồ hôi, chân tay đều lạnh. Một hôm nọ, trong cơn giận, ngoài những triệu chứng trên, tôi thấy như sắp ngưng thở và được đưa vào bệnh viện. Tại đây, sau một tuần lễ chữa trị, uống và tiêm thuốc, tôi trở về nhà. Nhưng sau đó, tôi cũng gặp lại các chứng kể trên.

Một ông bạn rủ tôi ra tắm biển chơi trong vài ngày. Trong thời gian ra biển, tôi đã ngâm người dưới nước suốt cả buổi, tôi đã phơi nắng nám đen rất cả da, tôi chạy tung tăng đó đây cả ngày trên bãi cát. Ông bạn này lúc nào cũng vui vẻ làm cho tôi vui vẻ lây. Tôi rất thích nghe ông ta kể chuyện và chúng tôi thường hay gặp nhau để hàn huyên. Ông ta lại giúp cho tôi tìm lại lẽ sống là sống nhiều cho người khác. Tôi thấy người tôi thoải mái và hiện nay, tôi không còn lạnh người, toát mồ hôi, nghẹt thở như trước nữa.

Nhưng trong tuần qua, tôi lại gặp nhiều chuyện buồn phiền, tôi trở nên chán nản và mệt mỏi, chứng lạnh tay chân lại tái phát.

Chắc các em đã thấy tinh thần buồn bực thường sinh ra mệt nhọc và nhiều chứng bệnh khác hơn là làm việc vất vả.

Vừa đây, một em cũng viết cho chúng tôi than phiền em rất buồn chán công việc của em: Gia đình em nghèo lắm cha mẹ em cố gắng gửi em lên tỉnh học trọ nơi một người quen thuộc khá giả. Em phải dạy kèm hai cậu con người chủ nhà để được em ở miễn phí. Hai cậu bé này đang học mẫu giáo và tiểu học, thích chơi hơn là học. Chúng rất hỗn xược và ngỗ nghịch. Em rất chán mỗi đêm phải ngồi máy tiếng đồng hồ để chỉ dạy ẽ, a và toán cộng, toán trừ. Bây giờ em mệt nhọc lắm rồi. Em thấy em càng ngày càng xanh xao gầy ốm. Em muốn bỏ học để trở về với gia đình ở thôn quê.

Các em thân mến,

Sự buồn chán là một trong những nguyên nhân chính gây ra mệt nhọc.

Nếu ở trong trường hợp trên, các em nên xem việc dạy học, dù dạy kèm đôi ba đứa trẻ em, là việc cao quý, đầy hứng thú. Các em nên tìm cách gây cảm tình với các học sinh, rồi các em đó sẽ có thiện cảm với các em. Nhờ sự dạy dỗ khéo léo của các em, những em đó sẽ trở nên dễ mến hơn.

Các em thân mến, dù ở trong hoàn cảnh nào, các em nên tìm sự vui thích. Khi các em thích việc làm của các em, các em sẽ không còn thấy vất vả, mệt nhọc.

Bác sĩ Edward Thordike ở Columbia chuyên thí nghiệm về sự mệt mỏi, đã đoán chắc sự chán nản là nguyên nhân chánh làm giảm sức làm việc.

Ông Dale Carnegie cũng đồng ý tinh thần mệt mỏi thường không do các em làm việc nhiều, mà vì các em quá lo lắng, bất mãn hay uất hận.

Khi các em bắt buộc làm một công việc gì buồn tẻ hoặc không hợp, các em nên cố gắng vui vẻ làm công việc ấy, các em tìm cách làm cho nó trở nên thích thú. Các em sẽ thấy công việc trở nên nhẹ nhàng. Khi các em làm việc dễ dàng, các em sẽ yêu công việc của các em, nỗi buồn chán của các em sẽ tiêu tan. Các em tìm lại được sự thoải mái, yêu đời.

Thân mến

NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG

THẮC MẮC CỦA EM

HỎI: Trong vũ trụ, có mặt trời nào khác nữa không? Cho em biết tên Việt Nam của những hành tinh sau đây: Saturne, Jupiter, Pluton, Uranus, Mercure. Hành tinh nào gần mặt trời nhất. Trên hỏa tinh có sự sinh không?

2) Xe mobylette của em cứ nóng máy, đang chạy bon bon tự nhiên đi chậm cả rề cả rề rồi tắt ngúm máy luôn. Tại sao vậy?

— Chị họ của em khi mua xe mobylette thì đề tên của chị ấy. Nay em đi xe của chị, bị hỏi giấy có bị phiền phức không vì họ của em khác họ của chị.

EM NGHIÊM XUÂN HUY
(Phú Nhuận)

ĐÁP: 1) Trong vũ trụ có vô số thái dương hệ khác, nghĩa là còn vô số «mặt trời» khác. Tên những hành tinh ấy là: *Thổ Tinh* (Saturne) *Mộc Tinh* (Jupiter), *Diêm Vương Tinh* (Pluton) *Thiên Vương Tinh* (Uranus), *Thủy Tinh* (Mercure). Trong 9 hành tinh quay quanh mặt trời, Thủy Tinh (Mercure) là ngôi sao nhỏ nhất, quay nhanh nhất và cũng gần mặt trời nhất. Nó cách xa

mặt trời 58 triệu cây số. Đường kính của nó chừng 4.800 km, quay quanh mặt trời 1 vòng hết 88 ngày với tốc độ 48km trong một giây đồng hồ. Không có không khí, không có sự sống, nhiệt độ ở phía hướng về mặt trời lên tới 500 độ bách phân.

Còn Hỏa Tinh (Mars) đường kính 6880 km cách mặt trời trung bình 228 triệu cây số, quay quanh mặt trời một vòng hết 687 ngày với tốc độ trung bình 20 km trong một giây. Hỏa tinh được bao bọc một lớp khí quyển loãng, có thể có sự sống nhưng tựa hồ chỉ là những loài rêu.

2) Xe Mobylette đang chạy bon bon thì chết máy có nhiều nguyên nhân. Trường hợp thông dụng nhất là volant magnétique nóng quá bị mất lửa. Cũng có thể là bộ phận piston gặp nóng nổ ra, xiết vào cylindre. Nhiều loại xe đồ phụ tùng xấu hay xảy ra trường hợp này. Em phải đem cho thợ chuyên môn xem xét cho. Tạm thời, em có thể phòng ngừa bằng cách đi chậm, đừng có phóng nhanh dễ bị nóng máy. Với giấy tờ hợp lệ của chiếc xe, mặc dù không đề tên của em, em vẫn có thể sử dụng xe được như thường,

không ai làm khó dễ em được. Em bè thân hữu cho nhau mượn xe là thường mà.

HỎI: Nguồn gốc và ý nghĩa của lá quốc kỳ V.N?

EM TRẦN XUÂN Y — EM LÊ TẤN MINH (Đà Nẵng)
EM NGÔ ANH QUÂN (Saigon)

ĐÁP: Quốc kỳ V.N khởi phát xuất từ lá cờ Quê Ly do các Trần trọng Kim công bố trong chương trình Hưng quốc vào ngày 8-5-1945 và lấy bài «Đăng Đàn» của Triều đình Huế làm quốc thiều (*theo tài liệu của Đoàn Thâm trong 20 năm việc từng ngày*.) Cờ quê Ly màu vàng, có ba sọc đỏ, nhưng sau ở giữa bị đứt quãng, theo đúng quẻ Ly (☲) trong kinh Dịch.

Trong Kiến Văn Tiểu Lục, quý Đôn (1726-1784) đã viết «Phương Nam ta kể về vị trí thuộc vào quẻ Ly, kể về ngũ hành thì thuộc về hành hỏa nên có nhiều vật quý như trầm, quế, ngọc, ngọc thạch, sừng tê... Những khi anh, những vẻ đẹp chất chứa trong phát tiết đúc thành anh tài».

Quẻ ly là một trong tám quẻ của bát quái đồ hình (kiên, đoài, chấn, tốn, khảm,坎, khôn). Mỗi quẻ có ba hào, hào dương và hào âm. Hào dương vẽ bằng một gạch dài (—) Hào âm vẽ bằng một gạch đứt (— —). Quẻ Ly có hai hào dương bọc một hào âm nên vẽ ☲ (tài liệu của Nguyễn Hữu Tâm, tập san Đại Học C.T.C.T).

Sau này, chính phủ Trung Ương Lâm Thời VN do Thiếu Tướng Nguyễn văn Xuân lãnh đạo đã ban hành một pháp qui tạm thời của VN vào ngày 5-6-1948 đã chính thức công nhận lá quốc kỳ màu vàng đỏ liền và quốc ca là bài Thanh Niên Hành Khúc của Lưu hữu Phước (*theo tài liệu của Đoàn Thâm, 20 năm việc từng ngày*).

Nền vàng biểu dương màu sắc quý nhất theo quan niệm của Đông Phương. Ngày xưa chỉ có nhà vua mới được sử dụng màu vàng. Hơn nữa, trong kinh dịch, ở quẻ ly có câu

(xem tiếp trang 31)

ĐÀN CHIM tung cánh

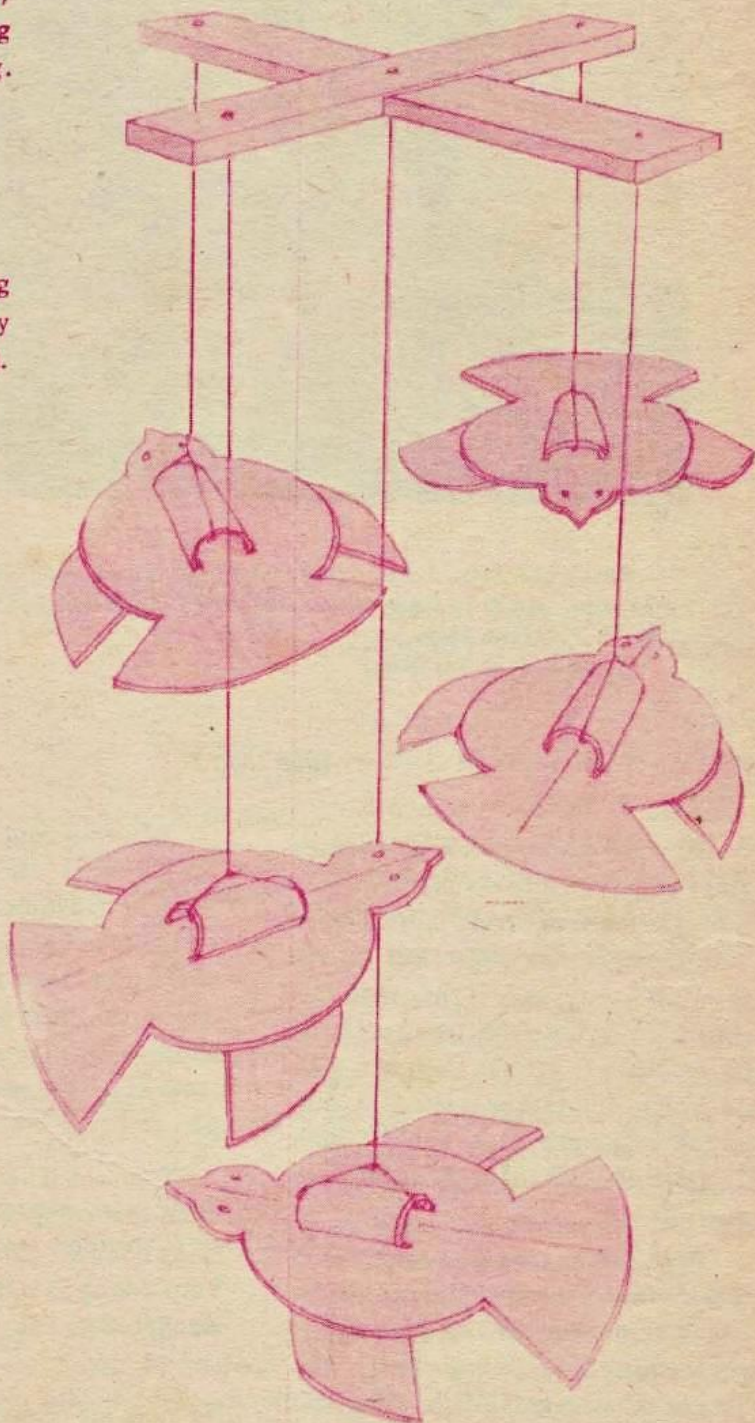
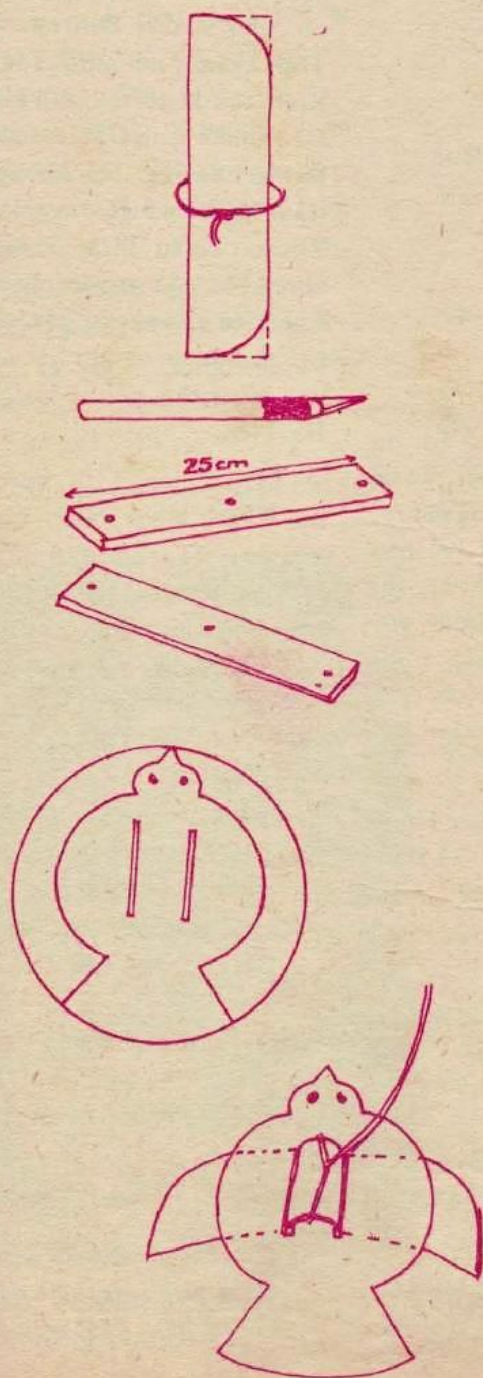
Em có thể làm những con chim như hình bên đây, để treo trước bàn học của em, hay phía trên đầu giường ngủ, để em ngắm nhìn, trước khi đi ngủ vào giấc mộng.

Em phải có :

— Giấy bìa cứng, khá dày thì càng tốt.

— Một con dao, lưỡi mỏng và nhọn

— Hai miếng gỗ, dài 25 cm, dày lõi 9 mm, và rộng lõi 2 cm (nếu không có, thì các em có thể dùng hai cây đũa tre, hay hai cái thước gỗ, cột chéo nhau thật chặt).

Sau đó, em vẽ hình chim lên mặt bìa, (coi hình), và tô điểm mỗi con một màu tùy ý thích. Em dùng kéo để cắt chim, và nhớ đừng quên dùng dao khía hai cái khe để lách cánh chim ngang qua. Sau đó, em cột dây ở trên lưng chim (coi hình), và em treo lên miếng gỗ, nhớ để các dây treo dài ngắn khác nhau cho đẹp, và các con chim có rộng chỗ để bay, không vướng mắc vào nhau.

Thế là em đã có một đàn chim, đang tung cánh bay theo chiều gió rồi đấy nhé !

Đi cho khắp nước non mình
Biết thêm non nước thêm tình nước non

Thạch Động HÀ TIÊN

NGUYỄN TÀI NĂNG

Thạch nhũ trên, ở bên ngoài vách đá của Thạch Động. Vào mùa mưa, người ta hứng nước uống. Phía sau là làng Lộc Trì tiếp nối với Vịnh Xiêm La.
(Ảnh Nguyễn Tài Năng)

(tiếp theo)

Xin mời du khách trở xuống Hang Âm Phủ, rồi rẽ qua tay mặt (tức là về hướng Đông), ta sẽ vào một cái động nhỏ, ngang độ ba thước, cao độ sáu thước, tối om om. Ta thấy một cảm giác sờ sờ vì hơi lạnh trong vách đá tỏa ra. Khi nép sát vào vách bên mặt, du khách đưa tầm mắt lên đỉnh núi, sẽ thấy ngay một hang nhỏ, bề kính độ hai thước, trở thẳng đứng lên đỉnh núi.

Ánh sáng từ trên lọt xuống, tạo ra một cảnh mơ huyền. Ở lưng chừng hang thẳng đứng lên này, hiện ra một pho tượng: đó là ông Phật Nối. Tượng đá này giống Đức Phật làm sao! Ánh sáng tỏa trên mặt, và trải trên ngực, thành ra pho tượng được trông thấy rõ ràng. Thật là kỳ thú. Ít ai leo lên được cái hang này.

Ta hãy đi sâu vào bên trong cái động nhỏ nữa. Du khách sẽ leo lên độ ngoài ba mươi nấc thang hơi thẳng đứng và nguy hiểm, thì đến một cửa động khác ngoảnh về hướng Đông Bắc. Cửa động này nằm lưng chừng trái núi.

Bên trên cũng có một lần đá nứt rất lớn, chạy dài đến đỉnh và ăn sâu vào gần đến hình ông Phật Nối. Ta có cảm giác là các phiến đá lớn đã rời ra, và Thạch Động không biết lúc nào đây sẽ tan rã. Từ cửa động này, du khách nhìn thấy đồi Ông Xiêm với rừng cây xanh mượt phủ khắp triền núi.

Toàn thể Thạch Động giống cảnh thiên thai tráng lệ huy hoàng. Vì thế, trong đoạn kết bài «Thạch Động Thôn Vân» (động đá nuốt mây), vị Tao Đàn Nguyên Soái của thi phái Chiêu Anh Các đã viết:

Rõ ràng sắc cỏ màu hoa,
Đào say thức rạo, mai hòa đoá trắng.
Cảnh Vũ Lăng hỏi rằng ai phụ,
Phải đây là dấu cũ Thiên Thai.
Vách thơ mấy lữ trăm bài,
Chẳng hay Hán Sĩ, cũng tài Đường Nhu
Khách phong lưu, nguyên đề đã hạn,
Đôi năm vẫn với bạn ngân nga.

Viết mấy câu kết này, tác giả muốn nói rằng sắc cỏ màu hoa, cảnh mai khóm đào, màu rắng vùng trắng

... khiến ta tưởng Thạch Động là đền cũ của Thiên Thai, hay Bồng Lai tiên cảnh. Trên vách đây những bài thơ và tác giả của chúng không giới hạn kể từ đời Hán thì cũng tài tình như các nho sĩ đời Đường. Mặc Thiên Tích ngầm ý nói rằng «Tam Thập Lục Kiệt» tức là 36 tay anh kiệt của Tao Đàn Chiêu Anh Các là những nhà thơ lỗi lạc, xướng họa không biết mấy trăm bài. Nên biết, với «Hà Tiên Thập Vịnh», Thiên Tích đã khởi xướng mười bài, còn 31 vận nhân của Chiêu Anh Các mỗi người họa lại mười bài, tức là họa được 310 bài nữa, thật là một rừng thơ nói về mười cảnh đẹp Hà Tiên.

Mặc Thiên Tích mượn cảnh ở núi Thạch Động, nhờ phong sương mai dứa mà thêm đẹp để vừng cảnh lạ lùng, để nói rằng văn chương Chiêu Anh Các nhờ nhiều mai dứa mới gợi dẫn và tân kỳ. Tứ thơ này thấy rõ trong bài «Thạch Động Thôn Vân» cũng của Mặc Thiên Tích viết bằng Hoa Văn:

Sơn phong từng thúy dề tình hà.
Động thất linh lung uẩn bích khê.
Bất ý yên vân do khứ vãng,
Vũ ngân thảo mộc cộng bà sa.

Phong sương cứu lịch văn chương

Ô thổ tần di khi sắc đa.
Tốt thị tinh hoa cao tuyệt xê,
Tùy phong hổ hấp tự ta nga.

Thi sĩ Đông hồ, Lâm Tấn Phái
đã dịch ra bằng văn Nôm như sau:

Xanh xanh ngọn đá chạm thiên thai
Động bích long lanh ngọc chói khê
Chẳng hẹn, khói mây thường do

Không ngăn, cây cỏ mọc la đà,
Phong sương càng dãi màn tươi đẹp,
Nhật nguyệt chỉ ngừng bóng lại
qua.

Chót vót tinh hoa đây đã hẳn,
Theo chiều gió lộng vút cao xa.

Câu phá và câu thừa của bài "Động đá nuốt mây" trên, nói rằng Thạch động là ngọn đá xanh, cao đến sông ngân hà, và động bích long lạnh như ngọc chói lòa. Cặp thực (hay trạng) nói rằng khói mây qui tụ về động, như các bậc anh tài đều qui tụ về Chiêu Anh Các. Cỏ cây cũng do nơi đây mà phát sinh ra, như anh tài cũng do nơi đây đào tạo nên. Đến Hà Tiên, Thiên Tích có công khai khẩn, qui dân, lập ấp, khơi nguồn văn chương, lập trường dạy học, đào tạo nhân tài.

Cặp luận nói rằng nhờ phong sương mài giũa mà đá núi Thạch động thêm vẻ đẹp, mặt trời mặt trăng thường qua lại làm cho phong cảnh thêm khí sắc. Văn chương cũng phải dẻo gọt mới hay được. Trần Bích-Sơn có viết:

*Văn phi sơn thủy vô kỳ thú,
Nhân bất phong sương vị lão tài.*

Nghĩa là, văn không núi nước không kỳ thú, người chẳng phong sương chưa già dặn.

Câu chuyển và câu kết nói rằng

Toàn cảnh Thạch Động
ở hướng Nam

Những cây lưa thưa căn cỗi bám vào cửa động theo kết những khối đá chồng chất lên nhau thật là ngoạn mục. Dưới chân là con đường về biên giới Miền Việt cách đó độ ba cây số. Xa xa là làng Lộc Trì nối tiếp với Vĩnh Xiêm La.

chắc hẳn nơi đây là chót vót của tinh hoa, theo chiều gió tự do mà vút lên cao.

Mặc Thiên Tích đã làm cho Thạch Động thêm hào khí, khiến đất Hà Tiên thêm đẹp đẽ, rồi lại đem phần đất mới khai khẩn này hiến dâng cho Việt Nam. Nhờ thế mà lãnh thổ nước ta thêm rộng lớn trên đà Nam tiến không ngừng.

Thạch Động là một thắng cảnh xinh đẹp của nước nhà, lại được nhóm tao đàn Chiêu Anh Các lấy văn chương thêm dệt làm cho nó có một ý nghĩa thâm thúy hơn, đậm đà hơn.

Khi viếng xong bên trong của Thạch Động, xin du khách lần xuống và ra cửa chánh.

Tại đây, ngó về vách đá bên ngoài ở hướng Nam, du khách sẽ thấy một thạch nhũ từ trên thông xuống (đó là thạch nhũ trên, vú đá trên) hao hao giống hình đầu một con rùa từ trong lòng đá thò cổ ra. Nó được tạo thành bởi sự tích lũy của các chất đá vôi tan trong nước, và đọng lẫn hồi lại trên vách đá. Thạch nhũ này bề ngang độ năm tấc, dài xuống hơn một thước, có thể phải mất hàng trăm năm mới thành hình.

Vào mùa mưa, thạch nhũ này có nước nhều mãi từ giọt từ giọt xuống. Người địa phương đặt ngay bên dưới, cách xa cỡ mười mấy thước, một cái lu lớn hứng nước mát này.

I Còn gì thích thú bằng ngồi tại chân núi Thạch động, hứng gió mát của Trần Phương Thành, rồi thưởng thức một gáo nước trong veo và mát rười rượi của thạch nhũ chảy xuống.

II 1) Phải rồi, mà lạ thật, chẳng riêng gì người Hà Tiên, sao cứ vào mùa mưa là bất cứ du khách nào đã đến đây một lần, dù có phiêu bạt đâu đâu, cũng đều nhớ nước thạch nhũ. Chỉ nghĩ đến nước trong mát này thôi, người ta cũng đã thấy cái hơi mát mẽ của đá từ lòng đất mẹ nhô lên, cái trong trẻo và tinh khiết của hơi nước Cửu-Long hay U Minh nhẹ nhẹ bốc lên, rồi lại chan hòa đồ xuống dãy non sông gấm vóc này. Phải chăng nước của thạch nhũ nơi Thạch động Hà Tiên là một tặng phẩm đặc biệt của đất nước miền Nam.

2) Muốn thưởng thức trọn vẹn hương vị nước thạch nhũ, phải ngồi tại chân núi mà nhấm. Miệng hợp từng hợp nước mát trong lành. Chao ôi, lòng ta thấy khoan khoái làm sao, hình như cả hương quê đậm đà theo giọt nước đã vào tâm não ta vậy. Rồi phong cảnh Hà

Tiên tráng lệ huy hoàng lọt vào nhỡn quan, ăn sâu vào tâm khảm, tạo nên một tình yêu thâm thía, khiến ta nhớ lại hình ảnh của các vị tiên bối đã đem óc tìm tằm trí, góp phần vào cuộc Nam-Tiến kiêu hùng oanh liệt. Thi sĩ Tân Đà có nói: «Đồ ăn ngon, giờ ăn không ngon, chỗ ngồi ăn không ngon, không ngon...» Trong trường hợp uống nước thạch nhũ này, câu đó rất đúng: Uống nước thạch nhũ phải ngồi tại chân núi Thạch Động mới thấy hương vị đậm đà của quê cha đất tổ.

3) Hơn thế nữa, khi uống phải đúng cách thức, nghi lễ và lòng thành nữa mới đầy đủ ý vị. Uống trà, khi xưa, các cụ phải uống bằng bình đất nhỏ tí tí, phải khăn đen áo dài chỉnh tề, theo nghi thức «trà đạo», đạo uống trà. Uống nước thạch nhũ cũng nên uống từ hóp mới thấy mát dịu của hương quê thấm vào ngũ tạng. Uống ực ực cả 10 như uống «trà huê» thì các cụ chê là «ngư ằm» (uống như trâu uống!). Ta phải dùng gáo mới đậm đà: Cái gáo dừa tuy mộc mạc, nhưng nó do cây dừa từ lòng đất mẹ mà ra, dùng đựng nước tinh khiết này mới hợp. Thử nghĩ, cốm Vòng (Hà Nội) ngát mùi thơm dịu của lúa non, của đồng ruộng quê hương, mang một màu xanh lưu ly, cần phải đặt bán trong những lá sen tròn trịa xanh nõn như màu ngọc thạch. Những trái mận Trung Lương đỏ hồng, những trái ổi xá lị Mỹ Thuận xanh tươi, cần phải đựng bằng những cái xây thô sơ đương bằng tre Miền Nam mới xứng. Đựng các thứ trái qui giá mộc mạc ấy vào bọc nylông thì thoạt Tiên trông đẹp thật, nhưng nó xanh xệ và lỗ lổ làm sao! Còn gì là quốc hồn quốc túy nữa! Nước tinh khiết của Thạch Động phải uống bằng một cái gáo dừa mới trang nhã và thâm thúy.

III Ai có viếng Thạch Động Hà-Tiên, vào mùa mưa, xin nhớ thưởng thức nước thạch nhũ do sự phối hợp kỳ diệu của sông núi Việt Nam mà ông cha ta đã dày công xây dựng.

Thạch Động Hà Tiên là cảnh trần gian, mà tình quê cha đất tổ khiến cho nó kết tụ được nhiều tinh hoa cao đẹp. Động đá thiên nhiên, khói mây qui tụ, nước mát đượm nhuần, khiến cho cảnh hóa ra huyền diệu mơ màng như chốn Thiên Thai, Thạch Động lại được nhóm Chiêu-

Anh-Các lấy văn chương theo cội, làm cho nó có một sắc thái riêng, một ý nghĩa thâm thúy hơn, đậm đà hơn.

Cảnh thơ mộng hùng vĩ, thơ tao nhã sâu sắc, sông núi man mác phủ cường, tất cả cùng nhau hòa hợp, cùng nhau tạo ra một tinh hoa đặc biệt; đó là nền văn minh của Hà Tiên, của miền Nam, miền Nam trù phú và anh dũng.

Ai đã đến Hà Tiên, say mê phong cảnh, thiết tưởng cũng không bao giờ quên được những văn thơ Nôm

và Đường già dặn ngọt ngào, đã làm cho ta mến yêu thêm Thạch động, thương thêm non sông gấm vóc, mà tiên nhân đã dày công mở mang và xây đắp trong biết bao thế kỷ, trên đường Nam tiến dài đằng đẵng và rất vinh quang.

Đối diện với cảnh Thạch động Hà tiên, con cháu Lạc Hồng cần phải nhớ những anh hùng hào kiệt liên hệ đến danh lam thắng cảnh này, đã diễm tô lịch sử nước nhà thêm tươi thắm.

NGUYỄN TÀI NĂNG

Em có một hộp quẹt nhỏ, em đục lỗ hai đầu và để một sợi dây xuyên qua, từ bên này sang bên kia hộp quẹt, hai tay cầm hai đầu sợi dây một tay em để bên trên, một tay bên dưới, hộp quẹt sẽ rớt từ trên xuống dưới, từ bàn tay này sang bàn tay bên kia, nhưng có một điều đặc biệt là em có thể khoe bạn em: «trong cái hộp có con quái nó biết vâng lời tôi, hễ bảo nó ngừng lại là nó làm cái hộp ngừng lại liền».

Cái hộp đang rớt, em bảo nó ngừng là nó ngừng, bảo chạy, nó lại chạy.

Em còn làm hơn nữa, em bảo một khán giả tí hon, ra lệnh nó ngừng, và cho phép nó chạy, bạn

em sẽ ngạc nhiên thích thú.

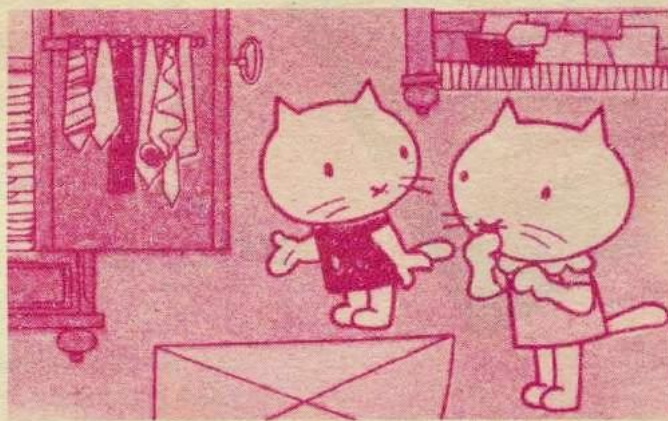
Em có biết tại sao không? Đây em hãy làm như thế này:

Em lấy một cái kẹp giấy (hình 1), em bẻ quặt cái đầu tròn ngắn của nó (hình 2), sau đó em kẹp cái kẹp vào trong hộp quẹt, đừng cho khán giả trông thấy. Khi luôn giây qua hộp quẹt, em nhớ cho nó chui qua cái vòng quặt của cái kẹp (hình 3). Khi em muốn cho nó rớt xuống, em cầm hai đầu sợi dây một cách lỏng lẻo, còn khi nào em muốn nó đứng lại, em căng hai đầu sợi dây, cái kẹp giấy sẽ có tác dụng trên sợi dây như một cái thắng, và cái hộp sẽ đứng lại. Các khán giả sẽ không chú ý tới điều ấy đâu.

SINH NHẬT CỦA BA

1— Hôm nay là sinh nhật của Ba, Má làm một cái bánh tuyệt đẹp ở trên có gắn những cây nến hồng. Miu Miu hỏi mẹ « Còn con, con tặng Ba cái gì được hả Mẹ? »

2— Má đáp : « Ồ! Khó đấy nhé. Mẹ thấy Ba không tỏ ý thích cái gì. Thường thì người ta có thể mừng sinh nhật bằng 1 cái cà vạt. Nhưng ba cũng đã có nhiều.. »

3— Miu Miu chợt nghĩ ra : « A! Một cái ống điếu.... ờ nhưng ống điếu Ba cũng có cả bộ, mẹ nhỉ. Chỉ phải cái ống điếu nào của Ba cũng dơ hết, giá mình rửa đi cho sạch chắc Ba vui lòng. »

4— Má nói : « Ý kiến hay đấy. Sự sạch sẽ là điều cần thiết ». Thế rồi Má giúp Miu Miu đun một nồi nước xà bông. Còn Miu Miu thì chăm chỉ rửa từng cái ống điếu một. »

5— Đến tối, ăn uống xong xuôi Ba ngồi hút một mồi thuốc. Chợt Ba kêu lên : « Ái chà !... Sao hôm nay cái ống vố có mùi gì kỳ lạ quá hà..? » Miu Miu reo lên : « Nhân dịp sinh nhật của Ba, con đã rửa cho Ba bằng xà bông đấy ! »

6— Ba mỉm cười : « À, Ba cảm ơn Miu lắm. Nếu vậy phải để cho nó sạch ít ra là hết ngày hôm nay chứ? Nói rồi Ba lấy một điếu xì gà ra châm và cắ cái ống điếu đi. »

Chiếc Rolex ân nghĩa

Đoàn chuyện bi thảm có thật của **QUỐC BẢO**

Đakao ngày 30-10-1971
Kính gửi Thiếu Úy BÙI DƯƠNG UY
KBC 6757

— ANH UYƠI!

Anh chết thật rồi hả anh Uy!

Cho đến bây giờ em vẫn chưa tin là anh đã chết.

Chết gì mà dễ quá vậy? Chết gì vô lý vậy hả anh?

Tối hôm qua em đem cái đồng hồ Rolex đến nhà thì cậu anh cho hay anh vừa tử nạn ở Qui Nhơn ngày 24-10-1971 máy bay do Thiếu Úy Nguyễn bạn anh lái bị trục trặc sao đó đâm vào núi Chúa. Toán trực thăng cấp cứu đã tìm được xác anh, hiện giờ anh đang nằm ở nhà xác Quân Y Viện Qui Nhơn. Mọi anh hay tin, xúc động đến ngất xỉu, vừa được chở vào nhà thương.

— Trời! Thật không ngờ cuộc sống cộn người lại kết thúc bất ngờ và thảm khốc đến như vậy!

Em đứng khựng như chôn chân ở trước cửa nhà. Trên mặt tủ chè giữa nhà, tấm hình bán thân của anh đặt trước tượng Thánh Giá, 2 ánh nến lung linh. Cặp mắt anh... trời ơi! Em sợ quá, cặp mắt trong tấm hình sao mà tinh anh đến thế! Anh nhìn em chăm chăm. Em chợt giật mình thảng thốt nhớ đến chiếc đồng hồ Rolex đang cầm nơi tay, lũ quái trong băng «Batman Dakao» cướp giật của anh hôm thứ bảy, chúng nhờ em đem hoàn trả lại anh. Nhưng... anh không còn nữa, chỉ còn cậu anh đứng giữa

căn phòng vắng lặng. Gương mặt ông hốc hác trông thật thiếu não, cặp mắt như thất thần, chắc ông không nhìn thấy di vật quý giá của anh trong tay em.

— Không hiểu sao lúc ấy em lại không trao luôn chiếc đồng hồ Rolex cho cậu anh cho rồi! Em bỏ vào túi, lẳng lẳng quay đi. Hình như em đã khóc.

Anh Uy, anh có nghĩ rằng việc xui xẻo mất đồng hồ đã là điềm báo trước cái chết bi thảm của anh không?

Anh có nghĩ rằng mình sẽ không bao giờ cần đến đồng hồ nữa? Thời gian đâu còn nghĩa gì với anh bây giờ anh nhỉ!

Bây giờ, với anh, tất cả đều là hư vô. Trong cái hư vô bất tận, thế giới của thân linh, đã có linh hồn anh, tấm linh hồn tuyệt đẹp và thánh thiện.

Đã đành anh hoàn toàn trút bỏ vật chất. Song em vẫn ân hận rằng, khi chết trên tay anh không còn chiếc Rolex này. Chiếc đồng hồ mà lũ quái Batman Dakao coi là một kỷ vật vô cùng quý giá. Lũ chúng không bao giờ quên được ngày anh đem nó đến tiệm Cầm Đồ Bình Dân cầm lấy 40.000đ đưa cả cho băng Batman để lo chôn cất gia đình thằng Mọi Cà Chua — Bố Mẹ và 2 em nó bị pháo kích chết hết hồi Mậu Thân. Ngay thằng Mọi Cà Chua cũng không ngờ anh thương nó đến thế. Hàng ngày mỗi buổi sáng nó đều đến đánh giày cho anh trước khi đi làm, và tối thì đến nhà bỏ báo. Nó kể chuyện, có một lần nó khêu cái bật lửa Zippo của anh, bị anh chop được, anh nổi nóng đã gài cho nó 2 cái bạt tai. Vậy

mà hôm thấy nó mang 2 cái khăn trắng đại tang, cặp mắt ngấn lệ sưng húp, quì sụp xuống đánh giày cho anh, khi hồi và biết gia đình nó vừa bị pháo kích chết sạch, anh đã khóc lên rưng rức với nó. Rồi bất ngờ anh đi cầm đồng hồ lấy tiền cho nó.

Anh biết không! Thằng Mọi Cà Chua và cả băng du đảng Batman Dakao đã ngăn ngó trước nghĩa cử từ thiện và cao đẹp của anh, tụi nó họp băng lại tìm cách đáp lễ anh, và chúng đã hành động theo thể thức đặc biệt du đảng. Thằng Út Ghê bám anh suốt 2 buổi chiều ở Thanh Thế « choọc » cho được cái bóp, lục tìm lấy tấm giấy cầm đồ, rồi lại bí mật nhét bóp vào túi anh. Anh coi tụi nó nghĩ chưa! Trong suốt 3 tháng, băng tụi nó cặm cùi đánh giày, bán báo, bán kem.v.v... cố dồn tiền chuộc lại cái Rolex. Nhưng rốt cuộc chỉ gom góp được có 20 ghim thành thử không thực hiện được ý định đó. Thật ra nếu muốn có bốn, năm mươi ghim một cách phi pháp, đối với chúng chẳng khó khăn gì. Chỉ tủa ra một bữa là dư đủ, song chúng đã không làm vậy, mà quyết tâm « làm ăn lương thiện » để đáp lại tấm lòng vàng từ thiện của anh.

Hôm thằng Mọi Cà Chua giở trần ngày gia đình nó, anh được mời dự và đã phải kinh ngạc khi chúng đưa trả lại tấm giấy cầm đồ kèm 20 xấp, anh liền từ chối số tiền đó, và thế, băng «Batman Dakao» càng khâm mến anh hơn. Vài ngày sau anh đã chuộc lại cái đồng hồ, và đã đóng góp cho băng tụi nó khắc vào mặt sau của kỷ niệm «Ghi ơn đại ân nhân Batman Dakao».

Di ảnh của Thiếu Úy BÙI-
DUY-UY tử nạn phi cơ ngày
24-10-1971
tại QUI NHƠN

Thế mà trước khi chết, anh lại chính một quái Batman Dakao tước mất cái Rolex ân nghĩa này.

— Anh Uy biết thằng chó nào thù phạm không?

Thằng Chín Chia Vôi đấy anh! Nó là anh bà con của thằng Mọi Cà Chua, thế mới khốn nạn, dã man, tàn bạo, vô nhân đạo, ác ôn còn đồ chứ!

Nhưng, thưa anh... quả đó là một sự ngẫu nhiên, 1 ngẫu nhiên vô cùng thảm.

Đề em kể anh nghe:

— Chiều hôm thứ sáu 22-10-1971 thằng Mọi Cà Chua ngồi đếm báo ở đường Lê Lai, một chiếc xe du lịch phóng ào qua đụng tung nó lên là máu họng trào ra ngất liền tại chỗ. Khốn khổ! Thân phận nó mồ côi mồ cút như anh biết đó! Bà con thân thích chẳng còn ai ngoài thằng Chín Chia Vôi. Thằng Chín khóc nức nở đưa em vào bệnh viện, trong túi không lấy một đồng bạc. Rồi chẳng hiểu cách nào mà nó đớp được cái Rolex. Qua nhìn thấy là em biết ngay của anh. Giận quá, em chửi toáng lên:

— Tiên sư nhà mày! Cái thằng Chia Vôi! Bộ hết «địa mạp» rồi sao mày nhè ngay Bồ Ân Nhân của băng, mày «luơng» cái «đồng» này.

— Ừ! Sao lạ vậy cà! Chín Chia Vôi trợn mắt. Mày nói gì? «Đồng»

này của «khúra» nào?

Em lật mặt sau đồng hồ đi hàng chữ khắc kỷ niệm vào sát mắt Chín Chia Vôi, hét lên:

— «Khúra» nào à! Anh Uy đây nè! Bồ Ân nhân nhà mày đấy con ạ.

— Ủi cha! — nó sững sờ, bứt tai bứt tóc. Tồ trác tao rồi! Hèn chi tao thấy cái lưng trông quen quen.

Cơ khồ! tính thời bấy một quán kiểem «địa» cứu sống thằng Mọi, dè dàu lại gặp anh Uy - Rồi nó năn nỉ với em - thôi tao nhờ mày, bằng mọi cách đem trả lại ảnh dùm tao, bữa nào thằng Mọi nó khỏi, anh em tao sẽ đền lấy ảnh xin lỗi.

— Em đã nhận lãnh chiếc đồng hồ. Nhưng em không giúp được nó theo ý muốn, vì anh đã chết rồi. Anh Uy yêu quý của chúng em ơi! Sao sự việc xảy ra lại bất ngờ và bi thảm đến thế nhỉ.

Bi thảm thêm nữa, là khi em cầm cái Rolex trở về thì thằng Mọi cà chua đang hấp hối, trong tay Chín chia Vôi, chung quanh đủ mặt Băng Batman Dakao, em về hơi trễ, song em còn nghe được một câu của thằng Mọi, nó nói với Băng:

— Anh Uy... muốn chúng mày làm ăn lương thiện, tao cũng chán cái nghề ăn trộm ăn cướp rồi... có lẽ tao chết... tao xin chúng mày nghe lời anh Uy, nghe lời tao... từ... nay bỏ... bỏ hẳn.

Giọng nó nói thều thào không còn nghe rõ, song khi em giờ cái đồng hồ ra, mặt nó vụt sáng lên, nó lấp bấp mấy tiếng:

— «Anh Uy! anh Uy»... rồi nó đi theo anh luôn!

Anh Uy ơi! Bây giờ thì em đang khóc thật đây. Không biết em khóc vì anh hay vì thằng Mọi, nhưng có điều chắc chắn, tâm hồn em bỗng thấy bình tĩnh lạ thường. Em có thể đoán chắc với anh là tại Batman Đakao, từ nay có ai vứt «đồng» ra giữa đường cũng sẽ không có thằng nào «luơng» nữa. Tại nó đã thề độc trước thi hài thằng Mọi Cà chua là «làm ăn lương thiện», lời thề như đao chém cột, anh cứ tin đi!

Còn cái Rolex của anh... Anh ơi! em đã mai được 30 xin, số tiền

này vừa đủ để tụi Batman chôn cất thằng Mọi.

Anh Uy ơi, hôm nay em lên An dưỡng Viện Biên Hòa thăm mộ anh, em sẽ đốt lá thư này để gửi nó về thế giới thần linh cho anh, em biết không bao giờ anh giận tụi em, anh luôn luôn thương chúng em, và nếu anh chứng kiến được lời thề độc của Batman Đakao, hẳn anh sẽ hài lòng và mỉm cười rất tươi nơi chín suối.

Vinh biệt anh

Em của anh

Tái bút: Anh Uy ơi. Băng «Batman Đakao» xin em biên tên thánh Phêrô của anh để tụi nó nhớ và cầu nguyện mãi mãi cho Linh hồn Anh. Em đã phải dạy chúng nó «làm dấu» và đọc 1 kinh ngắn: «Chúng tôi cậy vì danh Chúa nhân từ cho Linh hồn Phêrô được lên chốn nghỉ ngơi, hằng xem thấy mặt Đức Chúa Trời, sáng láng vui vẻ vô cùng. Amen».

Vinh biệt anh 1 lần nữa

Em của anh

BẠN CÓ BIẾT

PHI CƠ KHÔNG LỖ: GALAXIE

Đây là phi cơ của Mỹ được xem là to nhất thế giới với những kích thước như sau: 74 thước 95 chiều dài và 67 thước 88 chiều ngang, đuôi cách mặt đất 20 thước. Nhưng về tốc độ nó chỉ bay được 900 km/g nhưng nặng 389 tấn, chứa 144 tấn nhiên liệu. Bộ bánh xe hạ cánh có tới 28 bánh. Hàng của nó chỗ gồm 2 phi cơ, 4 xe hơi vận tải có cả toa kéo, 4 xe hơi thông dụng, 2 xe cứu thương 2 trực thăng và 52 người với đồ trang bị nặng 110 kí cho mỗi người.

ĐÈN PHA BẰNG TIA SÁNG LASER:

Chủ nhật 18 tháng tư vừa qua, người ta đã khánh thành một loại đèn pha mới tại mũi Danger biên giới Queensland và Nouvelles Galles Miền Nam, Úc đại Lợi.

Đèn pha này làm bằng tia sáng laser bắt hủ với ánh sáng cực mạnh khiến ở xa 35 cây số người ta cũng nhìn thấy được nó...

HOÀNG ĐẠI TRƯỞNG

Sưu tầm

CÁ CỎ THÔNG MINH KHÔNG ?

Tác giả : Frank. W. LANE

Phỏng dịch : ĐẶNG HOÀNG

Thường thường những người đi câu đều không muốn ai tới xem đề khỏi gây ồn ào huyền não. Phải chăng họ sợ cá nghe thấy tiếng người đi thuyền dọc theo bờ sông hay bờ suối. Đầu là sự thực về khả năng quan sát của cá ? Điều chắc chắn là cá luôn luôn chứng tỏ sự khôn ngoan qua những nhận xét dưới đây.

Khả năng sắc bén của loài cá về thính giác đã được hai khoa học gia thí nghiệm. Các ông ra công huấn luyện đề những con Bạch Dương ngư bị mù biết giờ ăn mỗi khi có tiếng còi. Chúng hay tập táp đề tìm mồi những lúc nghe thấy tiếng còi báo hiệu.

Bạch dương ngư

Cuộc thí nghiệm cho ta thấy rằng, chỉ một tiếng động nhẹ, cách xa tới sáu mươi thước cũng đủ làm cho chúng hớp hớp tìm mồi. Đó là điều mà các ngư phủ thường chèo mạn tay hay nói chuyện lớn quá cần chú ý mỗi khi đi lưới. Cuộc thí nghiệm này còn giúp chúng ta thấy loài cá có thể biết rõ những tiếng động chẳng khác gì khi chúng ta lặn xuống nước trong bể nuôi cá để nghe vậy. Hơn nữa, cá còn có khả năng ghi nhận không những một mà nhiều tiếng động. Người ta thử quan sát bằng cách dùng còi đề thối: Một hồi còi ngắn nghĩa là có thức ăn, hai tiếng còi là không có gì cả. Tuy vậy đôi lúc cá cũng nhầm lẫn hiệu lệnh này. Đề dạy cá, người ta dùng một que bằng thủy tinh gõ nhẹ vào mõm cho chúng nhận biết bài học. Ngoài ra, cá có thể diễn tả cho ta biết sự khác biệt giữa những âm thanh chênh nhau một quãng tám (Octave).

Bác sĩ Frank. A. Brown đã từng làm hơn mười bốn ngàn cuộc thí nghiệm đề khảo sát khả năng nhận xét của loài cá Vược về màu sắc. Ông dùng một ống thủy tinh rộng nhỏ có một vạch màu chung quanh nhúng xuống nước chỗ có cá. Khi một con

Cá vược

cá lặn vờn gần đó, ông thả thức ăn ra. Rồi sau đó, ông mặc thêm những vòng màu khác quanh ống thủy tinh này. Nếu một con cá Vược bơi lặn gần, tức thì một dây đồng nối với một giồng điện nhẹ sẽ đụng vào lưng nó. Sau năm mươi lần thí nghiệm, hầu hết mọi con cá đều có thể phân biệt được các màu: đỏ, vàng, xanh dương và xanh nước biển.

Cá cũng có mắt nhận xét. Một khoa học gia khác đã thí nghiệm sau đây đề huấn luyện cho cá thích nghi với những hình thề nếu muốn được ăn. Ông thả xuống nước một vòng tròn và một vòng bầu dục nhỏ. Khi nào cá bơi tới vòng tròn thì mới được ăn, ngược lại nếu bơi tới vòng bầu dục sẽ không có gì cả. Cá đã khôn ngoan biết được ý định này nên chỉ bơi lại vòng tròn chứ không tới vòng bầu dục nữa. Phải chăng điều đó

chứng tỏ là cá hiểu lúc nào cần tới đề rồi bỏ mặc những mồi mà nó vẫn thường gặp ? Đó cũng là điều mà các ngư phủ cần biết.

Một khoa học gia khác nữa đã thí nghiệm như sau: Ông bắt một con cá Mang Giở từ một ao về. Con vật này, bề ngoài không có gì chứng tỏ khả năng hiểu biết cả. Thế mà cứ mỗi khi ông bỏ xuống nước một lưới câu có mồi thì nó không cắn, nhưng nếu chỉ buộc còn tròng vào sợi chỉ là nó sẽ tới dớp ngay.

Đây là tất cả sự thực mà chúng ta phải công nhận khi nhắc tới những chuyện «đáng tin hay không đáng tin» về cá. Những con vật này chứng tỏ được sự khôn ngoan của chúng đấy chứ.

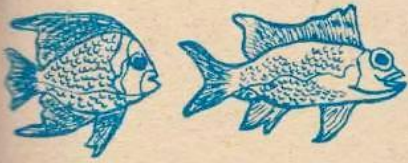
Tại Bath bên Anh, người ta dùng một bể nuôi cá vàng. Trên mặt bể này là một tấm lưới đựng nhiều trứng kiến. Một sợi dây buộc vào lưới còn đầu kia buông thông là là trên mặt nước. Không bao lâu, những con cá vàng khám phá ra phương pháp kiếm mồi ăn: Giật sợi dây kia là các trứng kiến sẽ ào ào

Bể cá vàng

trôi xuống mặt nước ngay.

Ở Luân Đôn, nhiều năm trước đây, một người đã huấn luyện con cá

của ông nhào lộn trong nước. Được hỏi bằng cách nào mà ông dạy nó làm được những động tác như vậy, ông cho biết: «Tôi kéo lê một sợi dây có buộc mỗi trên mặt nước ngay trước mặt nó để buộc nó phải đuôi theo. Giờ đây, cứ hễ thấy bóng dáng tôi đâu là nó nhào lộn như vậy để xin ăn»!

Cuối cùng là một trường hợp điển hình mà bác sĩ C. F. Holder đã tìm

hiều được ý nghĩ của loài cá còn sống tự do ngoài sông hồ. Đúng tại bờ đá, ông câu được một con cá đuôi vàng. Con vật khốn nạn này sợ hãi chạy trốn kéo theo sáu mươi thước dây câu trước khi bị ông ghim lại. Tuy nhiên, nó vẫn cố vùng vẫy để rồi tuột khỏi lưỡi câu nhờ bơi vòng quanh cột trụ bên dưới bờ đá.

Nếu câu chuyện chỉ có vậy thì người ta cho là nó đã may mắn tự giải thoát được. Đáng này ông Holder tiếp tục thả mồi và nhìn thấy ngay con cá vừa câu hụt. Nó đang lôi sợi dây. Sau chừng hai mươi phút dò dẫm không thấy gì khác lạ, nó mới đáp mồi. Lần này nó lại thoát nạn cũng nhờ bơi vòng quanh cột trụ như trước.

Như vậy, loài cá hiểu biết nhờ kinh nghiệm hướng dẫn. Có thể nói được rằng, một con cá càng gần bị bắt bao nhiêu lại càng làm cho nó thích thú mạo hiểm bấy nhiêu.

Tóm lại, nếu lần trước đi câu mà không được cá, lần sau bạn phải cẩn thận: Hãy nhớ là cá đang lắng nghe, quan sát và tìm hiểu hành động của bạn đấy.

LỊCH SỬ về CON TEM

CÂU CHUYỆN VỀ CON TEM: Của NGUYỄN THƯ

Vừa là một khoa học và giải trí, sưu tập bưu hoa (tem), nghiên cứu về con tem nghĩa là về lịch sử và những khía cạnh khác nhau của nó: kỹ thuật, tài liệu, nghệ thuật, và văn hóa. Tất nhiên một nghiên cứu như vậy phải có một bộ sưu tập.

Nhưng việc sưu tập tem thư cũng là một việc thương mại, một nguồn sinh lợi đáng kể. Cũng như các ngành sưu tập người sưu tập bưu hoa có thể là một tài tử hoặc một người mê tem hay một người chuyên nghiệp kiếm ăn về tem, hay làm tem giả, lừa gạt khách chơi tem. Dù sao sưu tập tem cũng là một sưu tập thú vị và đỡ tốn kém. Giờ tiêu khiển thì thích thú này có thể tóm lược được lịch sử, thảo mộc, địa dư và 1001 sinh hoạt của các nước trên thế giới qua những con tem đôi khi là một tác phẩm mỹ thuật.

NGUỒN GỐC CON TEM :

Con tem chính thức ra đời là ở Anh Quốc tháng 5 năm 1840. Người khai sinh ra nó là một người khá kỳ dị tên là Rowland Hill (Rô lan Hiu). Ông ta mới mười tuổi đã ráp viễn vọng kính (Telescope); năm mười hai tuổi đã tỏ ra là một họa sĩ có tài năm 14 tuổi đã dạy học ở một trường làng.

Đến năm 1836 đang đi chơi trong phố của một làng nhỏ xứ Ê Cốt, ông Hill chứng kiến một cảnh khá ngộ nghĩnh: người đưa thư vừa trao thư cho cô gái nhưng đòi cô ta phải trả tiền phí tồn trước khi đọc thư.

Theo lệ lúc đó người nhận thư trả tiền, không phải người gửi. Cô gái cầm lá thư lật đi lật lại, thờ dãi rồi trao lại cho người phát thư viện có là không có tiền trả lệ phí. Hill liền vui lòng trả tiền thay nhưng ông ngạc nhiên hết sức khi người con gái cương quyết không chịu và đề người đưa thư thu hồi lá thư. Sau đó cô ta cho Hill biết vị hôn phu của cô và cô đã thỏa thuận một số dấu hiệu viết ngoài phong thư, không cần mở thư cũng biết được trong đó nói gì.

Ông Hill nhớ bài học đó và quyết định cải tổ lại việc thanh toán lệ phí, ông có ý kiến đóng trên bức thư một dấu hiệu có giá một pen ni do người gửi thư phải trả. Cải cách này được Hạ viện Anh chấp nhận ngay hai loại tem đầu tiên mang hình Nữ hoàng Victoria (vic.to.ri.a).

Nhiều nước bắt chước nước Anh và chưa tới 20 năm đa số các nước Âu Châu đều theo Rowland Hill. Có tem rồi tự nhiên phát sinh thú sưu tập tem. Vào năm 1854 cửa hàng chuyên về việc thương mại này đã mở cửa ở Plymouth.

(Theo: Encyclopédie de jeunes)

SAMUEL MORSE

NGƯỜI PHÁT MINH MÁY ĐIỆN BÁO VÀ BẢNG TÍN HIỆU

Tác giả : KURST STEEL

Phỏng dịch : ĐẶNG HOÀNG

Hàng trăm năm trước đây, con người thường ao ước làm cách nào để có thể gửi tin từ nơi này tới nơi khác xa xôi, nhất là khi hai miền cách nhau bằng biển cả bát ngát bao la.

Cùng khát vọng ấy, năm 1812, một thanh niên Hoa Kỳ tên Samue Fimley Breese Morse quyết định trở lại nghiên cứu điện học để cố đạt cho được giấc mơ này. Ông hy vọng sẽ khám phá một vài điều gì cần thiết khả dĩ giúp con người gửi hay nhận tin tức một cách nhanh chóng hơn.

Chúng ta cũng nên biết trước đó Morse là một nghệ sĩ tài danh, nhưng với ông thì hội họa chỉ thuộc hạng thứ yếu, không đáng quan tâm bằng điện học từng làm ông say mê.

Morse sinh năm 1791 ở Charlestown thuộc tiểu bang Massachusetts và là con đầu lòng gia đình Jedidiah Morse, ông theo học tại Yale. Trong thư gửi về nhà, ông cho biết rất ham thích nghiên cứu mọi thứ, nhất là «thuyết trình về các vấn đề liên quan tới điện» và dùng thì giờ rảnh rỗi để vẽ những bức họa nhỏ hay bức tranh trên ngà. Tuy nhiên, công việc nghiên cứu về điện vẫn là thú giải trí bậc nhất. Ngoài ra Morse hay tiếp xúc với các khoa học gia, trong số này có Silliman, là những người thường thí nghiệm để tìm ra nhiều «dung dịch» mới.

Lúc đầu song thân ông không muốn con mình theo học ngành hội họa, nhưng năm 1810, lúc đó ông mới có mười chín tuổi mà đã đoạt được giải thưởng nghệ thuật danh tiếng nhất của Gilbert Stuart, vì thế ông

SAMUEL MORSE
(1791 - 1872)

mới được chấp thuận cho sang Anh quốc nghiên cứu thêm về nghệ thuật do học bổng của trường Allston đài thọ năm 1811.

Năm 1815, một thời gian sau khi hồi hương, ông sống bằng nghề vẽ chân dung nhưng gặp thời buổi khó khăn nên chẳng kiếm được là bao. Năm 1832, ông được đề cử làm giáo sư hội họa và điêu khắc tại trường đại

học Nữ Uớc. Mặc dù cuộc sống chật vật, Morse chưa nản chí ông vẫn cố gắng theo đuổi nghệ thuật, nhưng kém may mắn vì không được chấp nhận họa những bức tranh trên tường điện Capitol ở Hoa Thịnh Đốn. Quá thất vọng, ông bỏ cả nghề vẽ lẫn dạy học để quyết định dồn tất cả tâm trí cùng thì giờ vào việc tìm tòi nghiên cứu điện báo.

Thời gian này Morse nghèo túng không đủ tiền thuê phòng nên ông ăn ở ngay nơi làm việc trong trường đại học Nữ Uớc, và để tiết kiệm tiền dành vào các cuộc thí nghiệm, ông phải tự nấu nướng lấy.

Vì điện báo còn xa lạ và thiếu sót, Morse nghiên cứu để hoàn bị hệ thống truyền tin này qua hai giai đoạn cốt quan trọng nhất :

— Tìm tòi và phát minh cách thức gửi cùng nhận tin tức bằng điện báo.

— Sáng chế bảng tín hiệu để sử dụng bằng cách dùng những dấu chấm (.) và gạch nối (—) thay cho chữ, số và dấu. Một cộng sự viên tên Alfred Vrail đã giúp đỡ ông hoàn thành công tác này.

Sau năm năm cặm cui với bao khó khăn, trở ngại, ngày 24/01/1838 trong phòng làm việc tại trường đại học Nữ Uớc, Morse trình bày cách thức gửi tin tức điện báo bằng bản tín hiệu. Cuối cùng mãi tới năm 1843, quốc hội Hoa Kỳ mới chấp thuận một ngân khoản là ba chục ngàn mỹ kim để thiết lập đường dây điện báo giữa Hoa Thịnh Đốn và Baltimore cách nhau tới bốn mươi dặm (1).

Năm 1844 đường dây điện báo đầu tiên hoàn tất. Bức điện tín lừng

(1) 1 dặm bằng 1609 mét

đánh từ Hoa Thịnh Đốn gửi đi Baltu more như sau : « Thật là trời đã giúp chúng ta thành công ». Thế là mọi người thích thú bỏ tiền ra để gửi tin theo lối mới này.

Từ đó ngành điện báo phát triển mạnh mẽ, riêng trong năm 1846 người ta đã thiết lập được một nghìn hai trăm sáu mươi chín dặm đường dây điện báo sẵn sàng xử dụng ở Hoa Kỳ.

Thành công về hệ thống điện báo trên lục địa, Morse tiếp tục nghiên cứu cách thức đặt đường dây cáp điện báo bằng qua Đại Tây Dương, nhưng bị mọi người nghi ngờ chế riếu vì họ không tin là ông có thể làm được. Biết vậy, ông vẫn nhất định theo đuổi tới cùng. Sau ba lần thất bại, năm 1866, đường dây cáp điện báo đầu tiên nối liền với Âu châu qua đại dương được thiết lập. Dịp này Morse chỉ dự phần nhỏ, nghĩa là ông lo thảo kế hoạch, còn thực hiện là công của Cyrus Field.

Nhờ phát minh ra máy điện báo, ông trở giàu có, danh tiếng vang dội khắp nơi. Năm 1858, mười quốc gia Âu Châu thương lượng để trả cho ông một số tiền bốn trăm ngàn quan về quyền sáng chế.

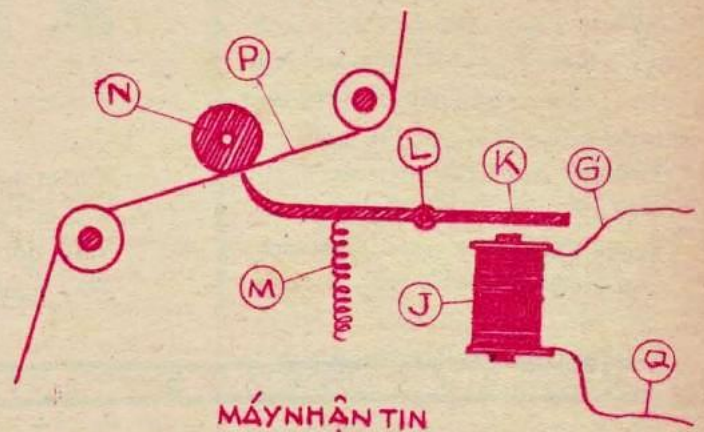
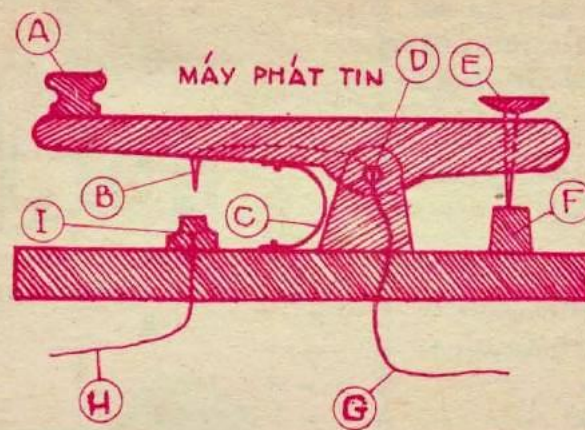
Sau này ngành điện báo đã cải tiến nhiều, nhưng dù sao thì ông vẫn là người có công đầu tiên.

Năm 1882, ông bị bệnh sưng phổi và mất tại Nữ Ỗớc, thọ tám mươi một tuổi.

Khi còn sống, Samuel Morse đã có lần buồn phiền vì tài vẽ của mình chưa đạt được ước muốn, giờ đây, những tác phẩm ấy trở nên giá trị. Ngày nay, người ta đặt ông vào hàng họa sĩ chân dung điêu luyện nhất.

Hệ thống điện báo áp dụng quy tắc nam châm điện, nghĩa là người ta dùng dây đồng nhỏ quấn quanh một lõi sắt non. Khi có dòng điện chạy qua, thanh sắt non đó sẽ có từ tính, hay nói cho đúng, trở thành nam châm và hút kim loại nào ở gần nó.

Dưới đây là sơ đồ hệ thống điện báo gồm máy phát tin, máy nhận tin

và sau cùng là bảng tín hiệu, còn được gọi là « dấu hiệu Morse ».

A.— Máy phát tin :

Máy này thanh sắt hình chữ L ở trên quay tự động quanh trục (D). Trên thanh sắt này có núm ấn (A), chốt ngắt điện (B) và ốc điều chỉnh (E).

Thanh sắt dưới có hai mấu : mấu (I) nối với dòng điện hay pin (H), mấu (F) là điểm chặn của ốc điều chỉnh (E).

Cả hai bộ phận này được nối liền với nhau bằng trục (D) và lò xo (C). Trục (D) lại dùng làm chỗ luồn dây điện nối từ chốt (B) tới máy nhận tin. (G)

B.— Máy nhận tin :

Máy nhận tin gồm một nam châm điện (J). Một đầu dây của nam châm điện nối với dây (G) của máy phát tin (G), còn đầu kia cắm xuống đất (Q).

Phía trên nam châm điện là cốt sắt (K) quay chung quanh trục L có

dẫn bởi lò xo (M). Đầu của cốt này là một ngòi bút sẽ ghi vào cuộn giấy (P) trên trục (N).

Khi xử dụng, người ta bấm ngón tay tại núm (A), chốt (B) sẽ tụt xuống mấu (I) tức là nối dòng điện từ (H) qua (I), (B), (D) để sang dây (G) tới máy nhận tin.

Ngay khi có dòng điện chạy qua, lập tức nam châm điện sẽ hút cốt (K) khiến cho đầu ngòi bút ghi trên cuộn giấy và tùy theo dòng điện nhanh hay chúng ta sẽ có những dấu (.) hay gạch nối (—).

Dùng bảng tín hiệu, chúng ta đọc được tin tức vừa nhận.

Trong máy điện báo, người ta chỉ dùng một đường dây để nối từ máy nhận tin tới máy phát tin và ngược lại, còn dây kia nối xuống đất.

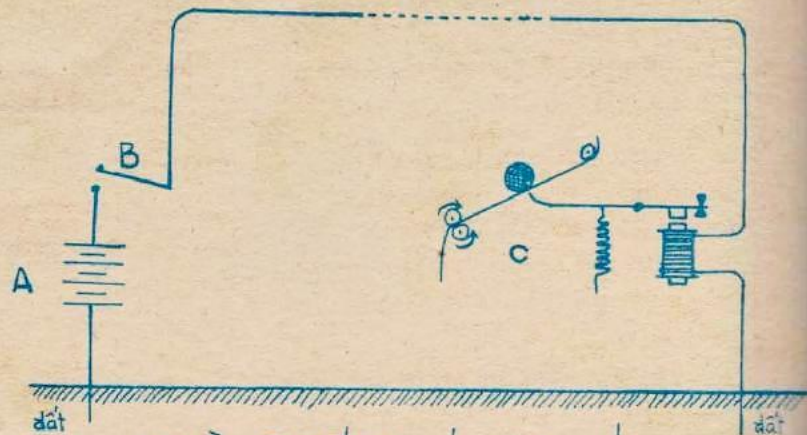
Tại các nơi có hệ thống điện báo đều có cả máy phát và nhận tin.

C.— Bảng tín hiệu :

Để dễ dàng liên lạc, ngày nay người ta dùng bảng tín hiệu hay dấu

Morse trong điện báo. Có hai loại bảng tín hiệu : Bảng tín hiệu quốc tế và bảng tín hiệu của Hoa Kỳ và Gia Nã Đại. Dưới đây là bảng tín hiệu quốc tế :

a) . -	b) - . . .	c) - . . -
d) - . .	e) .	f) . . -
g) - - .	h)	i) . .
j) . - - -	k) - - .	l) - - . .
m) - -	n) - .	o) - - -
p) . - - .	q) - - . -	r) . - .
s) . . .	t) -	u) . . -
v) . . . -	w) . - -	x) - . . -
y) - . - -	z) - - . .	1) . - - -
2) . . - - -	3) . . . - -	4)
5)	6) -	7) - - . . .
8) - - . . .	9) - - - -	o) - - - -

SƠ ĐỒ HỆ THỐNG MÁY ĐIỆN BÁO

Chấm		Chấm hỏi	. . - . .	Dấu ngoặc đơn	- . - . -
Phảy	. - . - .	Chấm than	-	Dấu chấm hết	. - . - .
Chấm phảy	- . - . -	Dấu nối		Dấu gạch trên	-
Hai chấm	- - . . .	Dấu ngoặc kép		Dấu gạch dưới	. . - . -
				Dấu &	

TRƯỜNG EM NHẠC VÀ LỜI LÂM TUYẾN

Vui tươi

câu dạo

Trường em, chia mãi
Chơi em vui

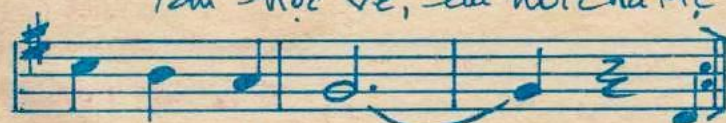
lớp, sân lại rộng.
với bao bạn hiền.

Hàng cây cao, xanh mát, kho trời đông!
Thấy, Cô thương em nhất lớp và ngoan.

Quanh trường trồng cao lâu! Sơn màu vàng.
Tan học vẽ, em nói chuyện mẹ mừng.

Và xung quanh, cao
Ngay sau em có

HẾT

Vút đầu cây bần g.
gắng giúp quê hương.

Giờ...

BÀI LUẬN hay nhất lớp

Đề: Hai chữ « tự do » có nghĩa gì ? Ta phải làm thế nào để bảo vệ tự do ?

Trường: Tiểu học Hòa Cường, Hòa Vang,
Quảng Nam

Lớp: 5e

Tên: NGUYỄN PHƯỚC NAM

Lời phê: Khó

Điểm: 16

BÀI LÀM

Hàng ngày ta thường nghe nói đến hai chữ « tự do », nhưng tự do là gì ? Để tìm hiểu ý (nh) nghĩa và giá trị của hai chữ tự do, ta thử giải nghĩa hai chữ ấy về phương diện đời sống hàng ngày :

Thế nào là tự do ? Tự do là quyền được suy nghĩ, hành động của mình mà không làm hại đến an ninh trật tự quốc gia hay đụng chạm đến tự do của người khác.

Đời sống của chúng ta đòi hỏi cần phải có tự do. Có tự do khả năng con người mới được phát triển để mưu hạnh phúc cho gia đình và góp phần vào sự tiến bộ của quốc gia, xã hội.

Tự do rất quý, nhờ có tự do mà đời sống con người mới được thoải mái, xã hội mới mỗi ngày một thêm tiến bộ. Biết bao nhiêu người đã hy sinh tất cả tính mạng tài sản cũng chỉ vì hai chữ « tự do » cho Quốc gia

nói chung, cho chính bản thân mình nói riêng. Ngày xưa, Lê Lai đã vì sự tự do của dân tộc mà liều mình cứu Chúa. Cụ Phan Bội Châu phải bỏ ba nơi hải ngoại cũng vì tự do của dân tộc.v.v..

Qua những sự kiện trên, ta thấy tự do là nhu cầu cần thiết cho đời sống. Xã hội không có tự do là một địa ngục. Quốc gia không có tự do là một nhà tù không hơn không kém. Tuy nhiên ta không nên xử dụng quyền tự do quá trớn, ta phải triệt để tôn trọng luật pháp và quyền tự do của người khác. Ngoài ra ta còn phải hăng hái gia nhập quân đội để tiêu diệt ngoại xâm, giữ gìn non sông gấm vóc của tiền nhân để lại.

Ngày nay em quyết tâm chỉ học hành để sau này trở thành hữu dụng, giúp ích cho Quốc gia và cho chính bản thân em để làm rạng danh con Hồng cháu Lạc.

Đề: Đã có lần em phạm lỗi làm cho mẹ em buồn lòng. Việc đó đã làm cho em hối hận. Hãy thuật lại và nói cảm tưởng của em.

Trường: Nam Tiểu Học Cộng
Đồng GÒ CÔNG

Lớp: Nhì D

Lời phê: KHÁ Số điểm 8/8

Tên: TRẦN HIẾU LIÊN

BÀI LÀM :

Ngày nay, mỗi lần nhắc đến những lỗi lầm, không sao em quên được một câu chuyện khiến lòng em vô cùng hối hận vì đã làm cho mẹ em phải buồn lòng.

Năm ấy, vào một buổi sáng chủ nhật đẹp trời. Hai, bạn em đến nhà rủ em đi bắt dế. Thường khi đi chơi, em đều xin mẹ, nhưng mẹ em ít khi cho đi. Nay nếu xin, mẹ không cho đi thì lỡ một dịp tốt. Thưa lúc mẹ bận việc sau bếp, em lén trốn đi.

Không bao lâu, hai đứa em đến một cánh đồng có tiếng nhiều dế. Tiếng dế kêu ran tứ phía khiến lòng em say mê, em quên hết mọi sự. Chúng em đi nhẹ, rình rập đến một kẻ nửt nào có tiếng gáy « te-te » là đảo xới lên. Những con dế than, dế lửa sao mà béo tốt thế ! Con nào cũng ặn đứt các con dế của thằng Tư, thằng Dũng hết.

Mãi mê bắt dế em chẳng kể nắng nôi, cơm nước. Đến trưa, em thấy khó chịu nên vội vã về nhà.

Vừa đến nhà, mình mẩy em mồ hôi như tắm, đầu nóng bừng. Em phải đi nằm. Em đã bị cảm nắng ngay hôm đó.

Qua mấy ngày bỏ ăn bỏ ngủ em ốm xanh. Mẹ em lo chạy thuốc thang, người trở nên tiều tụy. Trông mẹ, em rất hối hận.

Sau những ngày sốt mê man, nay em đã khỏi. Trên đường đi đến trường để gặp lại thầy bạn, trí em miên man nghĩ đến lỗi lầm đã qua khiến em vô cùng hối hận.

Em nguyện từ nay trở đi, sẽ cố gắng học hành để mẹ em được vui lòng, hầu chuộc lại phần nào cái lỗi mà em đã làm cho mẹ em phải buồn phiền.

ĐỌC VÀ CỎ ĐỘNG CHO NHIỀU EM ĐỌC

**tuần báo
THIẾU NHI**

**là giúp cho tờ báo của các em
sống lâu dài**

Các em thân mến của chị,

Kỳ này chị bị đau nên xin hẹn các em tuần tới ta gặp nhau. Trong khi chờ đợi, chị chọn gửi các em một bài trích trong cuốn « Xã giao hằng ngày » của tác giả Nguyễn Công Vũ. Nếu yêu quý chị, các em hãy mỉm cười và chúc lành cho chị, chứ đừng giận dỗi mà mất nét duyên dáng đó nghe em.

Đi đứng thanh lịch, đường hoàng

Dáng điệu đẹp do sự mềm mại tự nhiên của con người và cũng bởi tính tình hồn nhiên của cô thiếu nữ.

Lắm người đi « lấy dáng » nhún vai này, so vai kia, tay vạt lên vạt xuống, người quặt hết sang bên trái lại vạt về bên phải, tưởng như thế là đẹp; những hành động không tự nhiên, chỉ càng làm cho xấu thêm.

Thân hình bà trót cứng nhắc, đi đứng bậm bực, bà nên cố gắng tập thể dục trong ít lâu, dáng điệu sẽ thay đổi ngay.

Ở ngoài đường, người lịch sự bao giờ đi đứng cũng ngay ngắn, không liếc dọc, nhìn ngang, không lò cò chân sáo. Dọc đường không nên khạc nhổ, hỉ mũi, huýt sáo.

Lúc vội, vẫn cần rào bước, nhưng không hấp tấp, vội vàng.

Chúng ta phải tránh từ cực đoan này sang cực đoan khác: tránh liếc dọc, nhìn ngang, mà đề trở thành cứng nhắc, quan trọng hóa cũng

không nên. Ngực phưỡn, chân trịnh trọng đi, như người tập quân sự là biểu hiệu của lòng tự cao tự đại.

Mấy vấn đề chi tiết

Y phục xù nóng — Trước đây, phép lịch sự phản đối không cho phép khoác áo ngoài trên tay, tay áo « sơ mi » không được vén. Đối với xù nóng, những nghi thức đó đã được nhân nhượng nhiều.

Như ở miền Nam, Việt Nam ta, quanh năm, người dân ăn bận áo mùa

nực. Ngoài đường, một sơ mi cụt tay một quần dài, là đủ. Giày màu đen ngày nay được rất nhiều người thích, nhưng trông rất nóng nực.

Tuy nhiên, ta không nên tiếp xúc quá. Không nên mang y phục trong nhà (py-gia-ma), dép bốt cao su (kịch Nhật) đi ra đường. Quần ngắn (sơ mi) chỉ nên dùng trong buổi đi chơi với những người ống chân ngắn ngắn, gầy guộc (ốm) cũng không nên dùng.

(Trích « Xã giao hằng ngày » trang 186 - 187)

CHIỀU TÀ

Trông nhìn thấy một bầu trời xanh ngắt,
Mây bay đi gió thổi nhẹ mênh mông.
Trời vào thu, làn sóng nước bành bồng,
Từng đợt sóng ở ngoài xa đưa lại.
Chiều lên dần, che bầu trời thơ mộng
Khúc nhạc buồn lơ lửng tiếng tơ vương.
Tiếng chim kêu riu rít hót trong vườn
Từng cánh gió thổi bay nghe lạnh lạnh.
Một ngày qua thời gian như hoạt động,
Chừ bây giờ vắng vẻ tiếng kêu vang.
Bác nông dân tay vác cuốc trên đàng,
Cô gái ấy, với hai thùng nước nặng.
Từng phút qua, tất cả đều im lặng,
Nhường lại đêm cho một ánh trăng thanh.
Cảnh này đây tôi đã gặp ít lần,
Chờ chiều xuống hồn tôi thành thi sĩ.

NGUYỄN NGỌC
(Vùng Tàu)

thơ

VƯỜN HỒNG ❀ VƯỜN HỒNG ❀ VƯỜN HỒNG ❀ VƯỜN HỒNG ❀ VƯỜN HỒNG

BU'ỐM TRONG VƯỜN

MÙA THU

Mùa thu có mây ngàn.
Khung trời đầy lá vàng.
bay theo chiều lơ lửng
Cho hồn em hoang mang
Mùa thu mùa thi sĩ
Cho em mơ làm thi
Ca mùa vàng của lá
Màu mây tím trên mi.
Mùa thu nhiều mộng mơ
Mà em thường mong chờ
Đề cùng ngồi mặc niệm
giây phút tuổi vu vơ.

(NGUYỆT-THANH)
«Tuổi giăng mơ»

TRƯỜNG XƯA

Viết về nhớ mái trường xưa

Đã xa rồi em vẫn hoài nước tiếc.
Chuỗi ngày thơ học ở mái trường
trên
Trường rêu xanh, một vài lớp bé con
Mái ngói đỏ, lối mòn in trên cỏ
Và vẫn nhớ, nhớ hoài ngày thơ đó
Chữ A, B em mới học vỡ lòng
Tay mực xanh em làm áo nhuộm
loang

Thường lo sợ bị mẹ ba quở mắng
Có những hôm lơ lửng đi dang nắng
Nóng đầu rồi mẹ bắt uống thuốc
viên

Lên ném đi và nói dối mẹ hiền:
Con đã uống, mẹ ơi! Cưng con nhé!
Và những hôm viết sai thầy nhẹ khế
Hai bàn tay, em tức tuổi củi đầu
Giọt lệ hồng chỉ thoáng qua mau
Khi thầy bảo: «Con đừng ham chơi
nhé!»

Và cứ thế năm năm trôi lặng lẽ,
Năm năm trời em học ở trường
thôn

Bao ấu thơ, bao kỷ niệm dập dồn
Tụ trung lại trong chuỗi ngày non
dại

Và hôm nay có dịp về thăm đến
Ngôi trường xưa chừ đồ nát rêu
phong

Thầy bạn đâu tề tãi chất trong lòng
Ôi! tất cả chỉ còn trong kỷ niệm
Mái trường ơi! Đâu còn gì ấu yếm
Mất cả rồi, đâu những buổi học thơ
Nhìn trường xưa em buồn mấy cho
vừa
Thôi già biệt, mái trường ngày thơ
ấu.

TRƯƠNG THỊ THU NGUYỆT
(Đà Nẵng)

ĐÊM TRẮNG

Bầu trời trông vắt.
Lấp lánh nghìn sao.
Vầng trăng lơ lửng trên cao,
Tỏa nguồn ánh sáng chan hoà đồng
quê.

Theo làn gió mát,
Hương lúa thoảng về,
Mang cả hồn quê,
Lòng tôi ngây ngất,
Sương đêm thánh thót,
Trò chuyên cùng hoa,
Cỏ cây tắm ánh trăng ngà
Vẳng đưa tiếng sáo thiết tha êm đêm.

TRIỀU DƯƠNG

ĐOẢN KHÚC TUỔI TRẮNG TRÒN.

Chiều nay em nghỉ học.
Bước chân buồn lang thang.
Dẫm lên hàng sỏi đá.
Nghe tiếng reo nhẹ nhàng.
Gió bay trên đồi mơ.
Tiếng sáo ru dật dờ.
Em nghe buồn trong mắt.
Khẽ ngâm nga bài thơ.
Mặt trời đã ngủ yên.
Chim bay về khắp miền.
Tiếng hát xa vọng lại.
Em nghe buồn triền miên.

HUỲNH - ĐĂNG - KHOA

MÂY CHIỀU XUÂN

Hoa tô lên tóc em tươi,
cho em muôn vạn nụ cười dễ thương
mây trời xanh ngát thái dương,
vầng mây tỏa rộng nắng vươn chiều về.
Em ngồi nhung nhớ nào nề,
làm bài thơ nhỏ vắn về tóc hồng.
nhìn trời một khoảng thình không,
mất trong, bóng mất trong lòng mất tơ.
Em đưa tay đón tuổi thơ,
nghe hồn vui hót đợi chờ ngày mai.
Em vui dệt mộng tương lai,
Tuổi xanh đẹp quá, hoa cài áo em.
Chiều nay nắng đẹp êm đêm,
Xuân về muôn cảnh tô thêm màu trời.
Ừ chao! Thương quá bạn ơi!
làm sao diễn tả hết lời thương yêu.

KIM GIAO

MÂY TRẮNG

Thương tặng về L. T. K. Loan

Mây trắng bay về đan dấu yêu.
Ngàn hoa đua nở sớm đến chiều.
Em vui, vui quá... làm sao ấy!
Biết nói «làm sao» ôi! quá yêu,
Chim chóc mùa xuân trong buổi mai.
Cành cây chen chúc bóng cây dài.
Buổi chiều nhạt nắng lòng đại lộ
Gió thổi tóc hồng bay màu mây.
mắt ngọc nhìn xa nghĩ ngợi... gì?
làm sao nói được tuổi mình đây.
Ơ ưi! vui quá là vui quá i
Em thấy mây về mây bay bay.

THỦY THANH TÂM
(Thế hệ trẻ Saigon)

SÁNG TÁC CỦA CÁC EM

muôn hồng nghìn tía

BIÊN NHỚ

Đêm nay, đêm đầu tiên em xa nhà, xa ba mẹ, xa những người thân yêu. Trong nhà chú thím, không khí cũng thật dễ thương, mọi người đều có vẻ sẵn sàng, thương yêu em nhưng mà em không sao khỏi mang tâm trạng lạc lõng, bây giờ cả nhà đều đang tụ họp ở phòng khách, em viện lẽ đi đường xa mệt mỏi nên xin chú thím được về phòng. Ở đây vắng vẻ, nhưng em không thấy cô đơn, em tìm về với chính mình, tìm về với nhớ nhung chất ngất. Em như thấy được hình ảnh sum họp của gia đình em bên ngọn đèn dầu ấm cúng. Hình ảnh ba nằm trên chiếc ghế bố phi phà khói thuốc bên cạnh mẹ ngồi trên chiếc ghế, người đang bàn chuyện mùa màng, thời tiết, chuyện làm ăn, chuyện học hành của con cái. Thượng ngồi học bài ở... nơi bàn học, hình ảnh chị Hồng đang cầm cuội đang len, nhỏ Việt thì đang ngồi trong lòng bà với kể chuyện, 1 lát sau thế nào Thượng cũng bỏ vở, nhẩy sang giường để mở to cặp mắt đen lẳng nghe những mẩu chuyện thần tiên qua giọng kể ấm áp của bà. Em thì nghiêng đầu chăm chú làm bài toán khó. Ba thường kiểm soát vở học bọn em sau mỗi tối, vâng trán ba thường xếp nếp nhăn khi nhìn thấy quyển vở bọn em nộp chưa hay làm bài sai. Bởi thế mà bọn em chả bao giờ dám học hành lười thôi vì cái nhăn trán của ba làm khuôn mặt mẹ thoáng buồn, bọn em cúi đầu sám hối.

Không biết bây giờ trong nhà em có còn mang không khí đầm ấm như thế không? Có cảm thấy thiếu thốn vì vắng em không? Trời lành lạnh như thế này có lẽ mẹ sẽ đi soạn lại valy áo len, tìm lại những cái khăn quàng, những đôi bi tất để thử cho

đứa này, thử cho đứa kia xem có cần đan lại áo mới. Năm nay, áo len xanh của em đã ngắn, cái mũ nâu của bà đã chật, chị Hồng và mẹ lại được dịp xữ dụng đôi bàn tay ngà ngọc. Thượng có lẽ sẽ đến sà vào lòng mẹ đòi đan áo len mới. Khuôn mặt mẹ và chị Hồng cúi xuống bên ngọn đèn dễ yêu biết bao.

Em trông năm học này sẽ qua mau vì khi những cảnh phượng thảm đỏ trong sân trường, cổng trường đóng kín thì em lại về tụ họp trong gia đình, những buổi tối, những buổi sáng, những buổi chiều không khí gia đình đầm ấm lại đến vây quanh em, không còn những hôm ngồi quay quắt nhớ gia đình nhớ mẹ, cô đơn cho nỗi niềm của một cô bé trọ học xa nhà.

NGUYỄN DIỆU HUYỀN

NHỮNG BUỔI TỐI ÊM ĐÊM

Nghe những tờ chim kêu riu rít trên cánh cây trong huỗi hoàng hôn, gia đình em quây quần ở đây dưới mái nhà này rộn ràng và êm ấm.

Ba em đi làm xa. Mẹ em bán hàng chỉ có bữa cơm tối mới là bữa ăn của gia đình và chỉ có khoảng thời gian sắp nghỉ ngơi mới là lúc sinh hoạt chung của gia đình...

Tối nào cũng thế chúng em thức thật khuya để nghe bố kể chuyện «ngày xưa. Ngày xưa! có nàng công chúa...» giọng bố dịu dàng, bố hiền hòa trả lời những câu hỏi ngu ngơ của bé Du «Ông hoàng từ ấy giờ ở đâu hở bố»? Những giọng cười hồn nhiên, em nghe hồn mình sung sướng quá, em đang ngập lặn trong biển yêu thương, những làn sóng dịu hiền đang nhẹ nhàng vuốt tóc

em đang đưa em vào cơn mơ thật đẹp, nhất là những tối cuối tháng thật nhộn nhịp vì các nhóc đã có vị thết. Bố em muốn khuyến khích các con học hành nên đã đặt những khoảng tiền thưởng cho những nhóc được bảng danh dự. Lần nào cũng vậy đứa nào đứng nhất thì hẳn ta hách ghê lắm, mặt cứ nghênh lên trời thật khó thương. Nhưng đứa nào cũng ra điều bí mật ghê lắm đợi đến lúc bố em uống trà bắt đầu «bật mí». Bé Du phát thanh trước «Bố ơi bố tháng này bố mua cho con chiếc áo đầm mới nha bố! con nhất lớp có đấy bố» mẹ cười yêu thương ôm út Du vào lòng hôn mãi trên đôi má phính của bé. Rồi đến Kim, Khánh, cậu tháng này thật nên trông thật thảm hại, bố hỏi mà cứ đứng trơ như tượng đồng «câm như hến» chả bà với những lần trước liêng thoảng như sáo sậu. Đứa nọ xúi đứa kia sau cùng Kim phải nói «Thưa bố tháng này con hạng 5 còn Khánh hạng 7». Ba cười, ba dưng tay xoa đầu 2 đứa «Thôi được tháng sau cố gắng lên con». Còn lời nhắn nhủ nào em đêm hơn? Bé nhìn em Tháng này sao Miên?» em ngại ngùng quá, chẳng hiểu sao tháng này em tự ghê có? một tháng em đều nhất lớp cả nhưng sao tháng này? em lo sợ quá — Bố em chờ đợi em bậm mồm cương quyết «con thứ 3 bố ạ! — Thế cũng tốt quá rồi! Chú nhật này bố mẹ sẽ đưa các con đi phố chúng em reo mừng. Ba em rất thích chúng em, hề đi phố là bố là bố đưa đi ăn khắp nơi, chúng em xin mua cái gì bố cũng mua hết. Chiều chủ nhật nào bố cũng mua 4 chị em quyền Thiếu Nhi, bố còn mua cả Tuấn Hoa nữa đấy! Bố mẹ thương yêu chăm sóc chúng em quá! chúng em là những cây non bố mẹ vun trồng mãi rồi có bao giờ ngồi hưởng bóng mát hay thưởng thức trái ngọt chín ngát hương không? Ơi! mẹ ơi! những buổi tối êm đêm! em thương quá. Em quì xuống trước tượng Chúa Jésus «Chúa ơi! con thành kính cảm ơn ngài, đáng tội con đã hy sinh trên thập tự giá vì hạnh phúc loài người, con cầu xin ngài ban cho chúng con những ngày hạnh phúc như những ngày hôm nay chúa ơi! ...»

HÀ ĐỒNG

T O M O

TẠI SAO CÓ XỨ NÓNG, XỨ LẠNH ?

Các xứ ở vùng xích đạo gần mặt trời, nhận được ánh sáng chiếu thẳng nên nóng. Các xứ ở địa cực xa mặt trời hơn nhận ánh sáng chiếu nghiêng yếu ớt nên lạnh. Còn những xứ không ở giữa xích đạo và địa cực thường có khí hậu ôn đới (không nóng không lạnh) Ánh sáng mặt trời chiếu trên các miền trái đất không đều nhau là nguyên nhân chính đem lại sự khác biệt khí hậu trên thế giới tạo nên các xứ nóng, lạnh và ôn hòa.

TẠI SAO RUỒI CÓ THỂ BÒ LỘN ĐẦU XUỐNG ĐẤT.

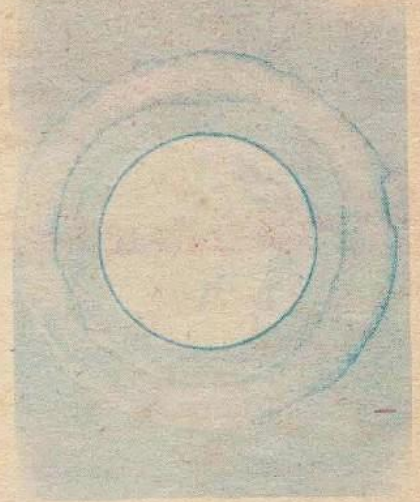
Ruồi có thể bò lộn đầu xuống đất ở trên trần, tường, thành vách... vì thân thể nhẹ nhàng của nó được giữ chắc bởi những chân có trang bị cách ống giác cực nhỏ. Khi ruồi đáp vào nơi nào các ống giác đó giúp cho nó dính chắc vào nơi nó đậu. Các em biết ống giác chưa và có biết tại sao ống giác lại dính chắc vào làn da không? Tất cả chỉ là do áp suất của không khí bên ngoài lớn hơn bên trong ống giác.

GÂN TRÊN LÁ LÀ GÌ

Chính là những ống thật nhỏ ăn thông với các ống trong cây dùng để chuyên nước và khoáng chất do rễ cây hút từ dưới đất lên lá và chuyên các chất dinh dưỡng do chất diệp lục tố (xanh) trên lá cây chế tạo từ nước và muối khoáng nhờ năng lượng ánh sáng mặt trời ra khắp các cơ quan của cây.

Gân lá chính là mạch máu của cây.

HÀO QUANG LÀ GÌ ?

Đôi khi các em thấy vòng ánh sáng bao quanh mặt trăng hay mặt trời. Vòng đó gọi là hào quang do ánh sáng bị khúc xạ khi chiếu qua các giọt mây mỏng manh gồm toàn tinh thể nước.

Trong những buổi hoàng hôn sương mờ, đôi khi người ta thấy hào quang quanh các đèn sáng ở xa.

TẠI SAO KÉT CÓ THỂ NÓI ĐƯỢC

Két (vẹt) có khả năng bắt chước được tiếng người nhờ lưỡi cấu tạo rất dày.

Nó có thể nhái lại từng tiếng và từng giọng. Nếu sống trong rừng nó bắt chước tiếng các loài chim khác và ngay cả tiếng các thú vật.

Riêng tiếng kêu của chính loài két (vẹt) thì lại rất chất chứa khó nghe.

Bích đánh rơi cái tách nhưng không vỡ

Bích cầm tách sữa vừa pha xong, gọi em. Bình phóng như bay vào tông phải chị:

— Ô! có sao không chị Bích.

Nhưng Bích đã đánh rơi chiếc tách xuống nền gạch sữa đổ tràn lan.

— May ghê, chiếc tách chưa vỡ! Bình reo lên.

— Phải chị pha sữa trong ly thì vỡ rồi, cái tách này bằng plastic nên không sao hết, chỉ mất công lau gạch rồi pha lại tách khác thôi.

— Em lạ ghê, không biết plastic làm bằng chất gì mà không vỡ.

Sau buổi cơm chiều, ông Duy ngồi đọc báo trên salon, Bình đến cạnh ba hỏi:

— Ba ơi ba! plastic là gì vậy ba?

— À.

Ông Duy à một tiếng, đặt tờ báo lên bàn, ông nhìn cậu con trai và chậm rãi giải thích:

— Plastic là một chất có thể đúc khuôn hoặc nắn theo những hình dáng mà con muốn. Người ta tìm thấy plastic thiên nhiên như nhựa thông, nhựa cây, và đất sét. Con thấy người ta làm đĩa hay chén bằng cách nắn đất sét theo hình dáng chén hay đĩa. Nhưng ngày nay các nhà hóa học đã tìm thấy cách chế tạo những nguyên liệu đó thành bất cứ hình dáng nào chúng ta muốn.

Bình thắc mắc hỏi:

— Những loại nguyên liệu đó giống nhau hả ba.

Ông Duy lắc đầu.

— Không giống nhau đâu con, có nhiều loại lắm. Nhưng nói chung có hai loại. Loại thứ nhất ở thể đặc,

PLASTIC

TRẦN LINH NGÀ

người ta để nguyên liệu này vào khuôn kim loại, khuôn này có hình dáng món đồ mình muốn làm. Dùng máy ép nguyên liệu đó theo khuôn rồi làm cứng lại bằng sức nóng. Lúc khô cứng nó sẽ có hình dáng chúng ta muốn chế tạo. Còn loại nguyên liệu thứ hai thì dùng sức nóng làm mềm thành một chất gần như chất lỏng, và dùng dụng cụ đẩy nguyên liệu vào khuôn. Giống như lấy ống tiêm vào vậy đó. Trong khuôn plastic nguội dần, đến lúc lấy ra chúng ta sẽ có món đồ giống như chúng ta muốn.

— Hay quá, con muốn biết cách làm một tách bằng plastic.

Cậu bé nhanh nhẩu thuật lại cho ông Duy nghe chuyện cái tách bị rơi mà không vỡ.

— Được rồi, ba nói cho con nghe cách làm đơn giản như làm cái cốc chẳng hạn cho con dễ hiểu. Người ta có một cái khuôn kim loại hình dáng giống bên ngoài cái cốc, đổ nguyên liệu vào đó, nguyên liệu này giống chất bột. Có một cái khuôn khác cũng bằng kim loại như vậy nhưng có hình dáng giống bên trong cái cốc. Cái khuôn đựng chất bột ở phía dưới còn khuôn kia ở phía trên và người ta ép hai cái khuôn vào nhau. Chất bột bị ép sẽ được đẩy vào khe hở giữa hai cái khuôn và làm đầy khoảng trống đó. Cái khuôn rất

nóng, do đó chất bột từ từ cứng lại theo hình dáng cái cốc. Khi cái khuôn bên trên được nhấc lên, người ta dùng máy đẩy cốc ra khỏi khuôn dưới. Vậy là được cái cốc.

— Lỡ người ta đổ chất bột vào khuôn ít quá làm sao thành cái cốc được ba.

Ông Duy cười vuốt đầu Bình:

— Họ phải tính trước chứ con. Còn gì thắc mắc nữa không?

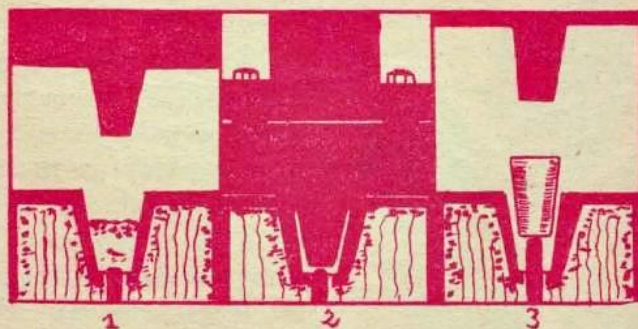
— Cái xe hơi đồ chơi của con cũng làm như vậy hả ba.

— Đồ chơi làm bằng phương pháp khác,

— Ba kể con nghe đi ba.

— Một cái khuôn kim loại bên trong có một khoảng trống, hình dáng khoảng trống này giống chiếc xe hơi của con đó. Chất plastic được đun nóng và chảy thành một chất lỏng sệt. Chất lỏng này được đẩy theo một ống nhỏ vào khoảng trống đó, rồi làm đầy khoảng trống. Khi chất lỏng nguội dần nó trở nên cứng. Bây giờ nó giống chiếc xe hơi, người ta chỉ việc tháo khuôn lấy nó ra ngoài. Ráp khuôn lại, tiếp tục làm như vậy chúng ta sẽ có vô số xe hơi khác giống nhau.

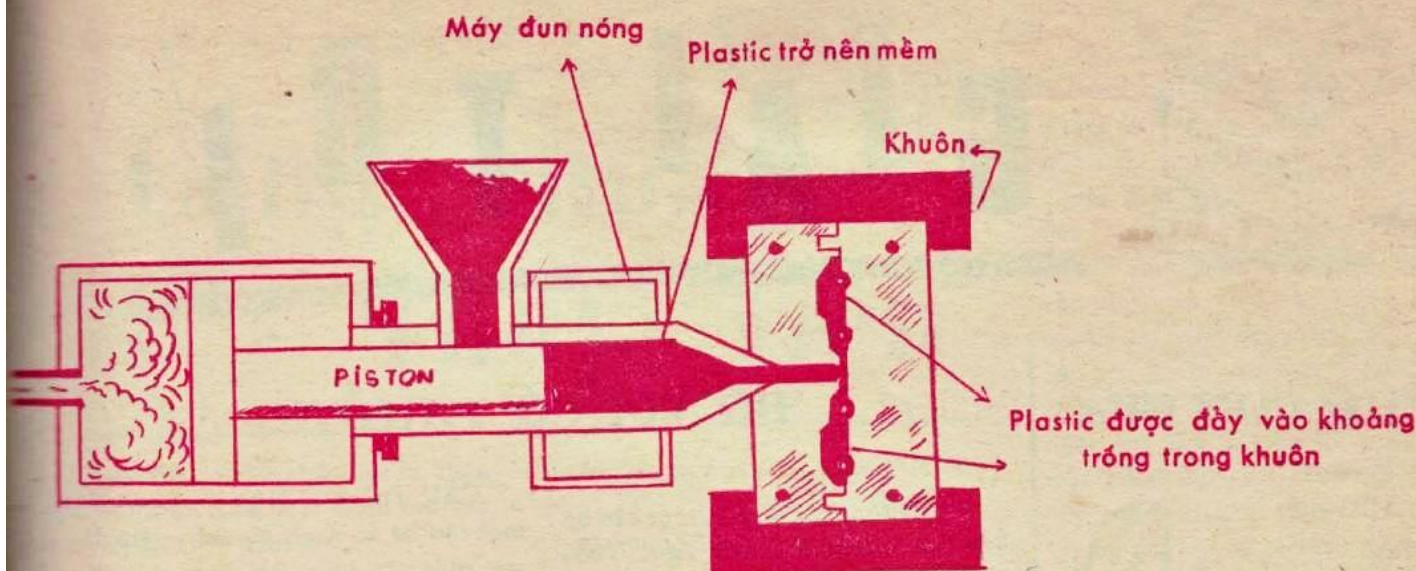
Bình nhìn quanh để xem còn cái gì bằng plastic để hỏi cách làm, không thấy gì hết Bình tỏ vẻ thất vọng. Ông Duy biết ý Bình, chờ cậu bé nói

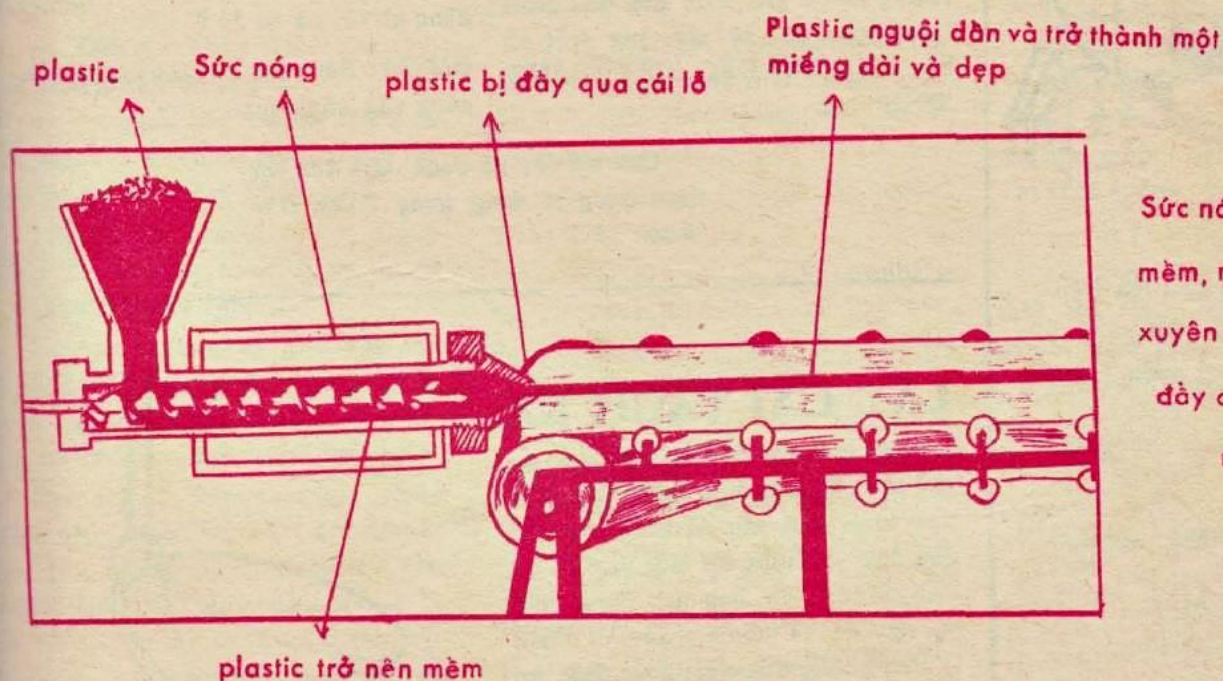
1.— Chất plastic được đổ vào khuôn dưới

2.— Khuôn trên được ép xuống

3.— Khuôn trên nhấc lên; chiếc cốc được đẩy ra.

Sức nóng làm mềm plastic, piston đẩy plastic mềm vào khoảng trống trong khuôn có hình dáng cái xe. Nơi đây plastic nguội dần và cứng lại. Khi tháo rời hai phần của khuôn ra, chúng ta được 2 cái xe hơi mới.

Sức nóng làm plastic mềm, một cái đinh vít xuyên qua lỗ nhỏ đã đẩy chất plastic này ra ngoài

quanh và xù mịt ; ông mới chỉ vào dây lưng của Bình hỏi :

— Thế sợi dây này làm bằng gì đây?

— Vậy mà con không để ý, dây làm bằng plastic phải không ba. Người ta làm theo phương pháp này hả ba?

— Họ làm cách khác không giống làm cốc hay xe hơi đâu.

Ngừng một chút, ông Duy giảng cho Bình nghe.

— Lần này plastic được làm mềm bởi sức nóng chất plastic mềm... à khoan, chỗ này nói hơi khó hiểu ba cho con xem hình cái máy

Ông Duy mở tủ lấy ra một quyển sách dây để lên bàn mở trang có hình cho Bình xem. Ông lấy tay chỉ vào hình:

— Con thấy hình số 1 này không, cách làm cốc, trang kế bên hình 2 cách làm xe hơi, còn cái hình cuối cùng này là làm dây thắt lưng đấy.

— Họ vẽ hình cơ thể hiểu quá

Bình xem hình xong, Ông Duy nói tiếp:

— Plastic mềm bị ép qua lỗ này (ông chỉ vào hình) ra ngoài. Ngay bên ngoài lỗ đó có một cái máy đang quay đưa chất plastic vừa bị đẩy ra, di chuyển. Vì plastic được máy ép

qua lỗ ra ngoài liên tục nên nó tạo thành một miếng dài và đẹp.

Lúc nó nguội dần nó sẽ cứng trong hình dáng một sợi dây lưng. Rồi người ta cắt ra từng đoạn dài hay ngắn tùy loại người lớn hay con nít.

Bình gật gù ra vẻ hiểu, cậu bé ngược nhìn ông Duy:

— Người ta nghĩ ra những phương pháp chế tạo plastic thành vật dùng cho mình xài hay ghê, mà ba kể cũng hay nữa.

Theo quyền

The world of science and invention book four by Gordon Nunn

Công chúa Thủy Tiên

Tức thì 4 con khác ủa ra chặn ngoài cửa tổ. Con lớn châu mò vào mặt Thủy Tiên hăm dọa :

— Mày chạy đâu thoát ! mẹ tao bắt mày về hầu hạ tui tao hiểu chưa ! Liệu hồn ! mày lùi nữa là rơi tòm xuống vực sâu, chết mất xác nghe chưa con !

— Không ! Thủy Tiên xua tay. Tôi không hầu hạ ai hết.

— A ! nhỏ này bướng ! mỗ đi anh em ơi ! 5 con cú xúm lại mỗ tui bụi vào mặt, vào tay Thủy Tiên.

Thế là từ hôm ấy, nàng Công Chúa Ti Hồn bị nhốt trong tổ cú phải sống cực kỳ khổ sở.

Từ sáng sớm nàng phải dậy dọn dẹp tổ Cú, hốt những đồng phân tanh tưởi, sắp xếp từng cọng rơm, đan lại cái nệm ngủ, quét bụi v.v...

Khi Cú mẹ đem mồi về, Thủy Tiên phải dùng tay ngắt đôi những con dụn, cầm từng con sâu dút vào miệng Cú con. Hơi chậm trễ là bị cú mẹ cú con mỗ sừng tay sừng mặt. Thức ăn của nàng mỗi ngày chỉ có 2 quả sim và một chút nước sương.

Chuỗi ngày cực nhọc nối tiếp. Suốt từ sáng đến tối Thủy Tiên phải làm lụng vất vả đến nỗi nàng không còn thì giờ để than khóc nữa. Lâu dần thành quen với cảnh khổ và mùi hôi.

Một buổi chiều, Thủy Tiên bế trên lòng con Cú mèo nhỏ nhất ra ngồi se mẹ ngoài cửa tổ. Con cú này từ nhỏ đã bị gãy 1 cánh. Nó không thể tập bay được như các anh chị của nó. Thủy Tiên ôm con cú tàn tật lòng buồn rười rượi. Nàng hỏi chuyện vu vơ :

— Em có buồn không ?

— Em buồn lắm chị ơi ! em bị gãy cánh, suốt đời bị giam hãm ở

đây không bay được... em khổ lắm chị ạ... Cú con hỏi Thủy Tiên. Chị có gì buồn không ?

— Chị buồn vô cùng .

— Ở đây hồi bản, phải hầu hạ tui em nên chị buồn phải không .

Thủy Tiên ứa lệ nhìn cú con gật đầu :

— Ở đây thật cực khổ, nhưng chị buồn vì chị mất một người anh yêu quý. anh Quốc Hùng. Mà thôi ! em đừng hồi nữa.

Cú con âu yếm cọ đầu vào ngực Thủy Tiên nũng nịu :

— Chị ơi ! em thương chị nhất. Mẹ và các anh chị của em hay bắt nạt chị đánh đập và mỗ sừng cả mặt cả tay. Tội nghiệp chị quá.

Thủy Tiên thở dài hỏi sang chuyện khác :

— Ở dưới vực sâu kia là đâu ?

— Mẹ nói dưới đó là thác Bạch Thủy có nhiều cá Sấu dữ lắm. Coi chừng bị rớt xuống nó ăn thịt à !

Thủy Tiên chợt nhớ lại câu chuyện Két xanh kể về Hoàng Tử Quốc Hùng đánh nhau với Cá Sấu ở giòng Bạch Thủy. Nàng nhìn chăm chú xuống vực sâu, Thăm thăm phía dưới, giữa những mỏm đá nhọn hoắt giòng nước bạc cuộn cuộn chảy tung bọt trắng xóa.

Thủy Tiên rùng mình suy nghĩ :

— Khiếp quá ! anh Quốc Hùng dám đánh nhau với cá Sấu dưới kia. ghê thật. Không biết anh ấy còn ở gần giòng thác này không ?

Thủy Tiên dấu kín ý nghĩ, quay lại nói chuyện vãn vơ với Cú con :

— Tại sao em bị gãy cánh ?

— Mẹ nói, hồi bé em bị Chuột cắn đó chị ơi ! hang Chuột dưới bờ thác kia kia ! Tối nào nó cũng leo lên

đây trộm đồ ăn của tui em đó.

Tối hôm ấy, chờ cho mẹ con Cú Mèo ngủ say, Thủy Tiên liền nhẹ nhàng bò ra cửa rình Chuột. Chừng nửa đêm, cánh lá phía dưới rung động. Kia rồi ! rõ ràng chú Chuột đen thui lui đang thoăn thoắt leo lên Thủy Tiên hồi hộp lo sợ, nép sát vào một góc. Đến cửa tổ cú, Chuột ngưng lại nghe ngóng rồi hần yên trí rón rén bước vào trong, khi đi qua chỗ Thủy Tiên nấp, cái đuôi ngo ngoe của hần vô tình quất ngay vào mặt nàng một cái. Thủy Tiên giật nảy người nhưng nàng lại kịp bưng lấy miệng không la lớn. Chú chuột không hay biết gì hết, bò vào trộm đồ ăn. Lát sau trở ra cái bụng lớn kềnh cằng, miệng còn ngậm nguyên một trái đào thơm phức.

Thủy Tiên đánh bạo gọi nhỏ :

— Chú Chuột !

Bất thành linh bị gọi đúng tên ; Chuột ta hoảng hốt « hự » lên 1 tiếng hâ hốc mồm, nhả quả đào lăn lóc rơi tuột xuống vực sâu :

— Gì ? cái gì ? ai đó ?

— Thủy Tiên đây ! tôi bị nhốt ở đây lâu rồi. Chú cứu tôi với. Chú chuột hoàn hồn.

— Vậy hà ! làm hết hồn... cô bé.. muốn đi đâu ?

— Tôi muốn thoát khỏi tổ cú này. Cứu tôi với.

— Hừ hừ !.. rắc rối quá ! bám lấy cồ, lẹ lẹ lên !

Cô bé mừng rú, vội đứng lên định bám cồ Chuột, bỗng nàng bất chợt quay phắt lại. Trời ơi ! phía sau lưng có 2 con mắt đỏ tròn xoe chăm chăm nhìn nàng :

— Trời ! Con Cú con gãy cánh. Thủy Tiên la lên trong cồ họng. Con Cú con nổi nhỏ.

— Em biết mà ! thế nào chị cũng đi trốn... chị nỡ bỏ em sao ?

Thủy Tiên đứng chờ người ra sợ hãi, con cú gãy cánh bước lại co đầu vào vai nàng giọng buồn thảm :

— Em không la lên đâu, chị đừng sợ. Thôi chị đi lẹ đi chúc chị tìm thấy anh Quốc Hùng.

Bất giác Thủy Tiên cúi xuống hôn con cú con gãy cánh rồi vội vã leo lên lưng chuột, ôm chặt lấy cồ.

(còn nữa)

Bé XUÂN-THẢO

CHUYỆN LA BỐN PHƯƠNG

BỨC THƯ NGẮN NHẤT THẾ GIỚI

Ngày xưa có hai danh nhân La Mã thách nhau viết một bức thư thật ngắn mà có ý nghĩa.

Một vị viết bức thư chỉ có hai chữ « e o » có nghĩa theo chữ La tinh là « tôi đi đây ».

Vị kia bèn viết thư trả lời, thư chỉ có một chữ « i » có nghĩa theo La tinh là « hãy đi đi ».

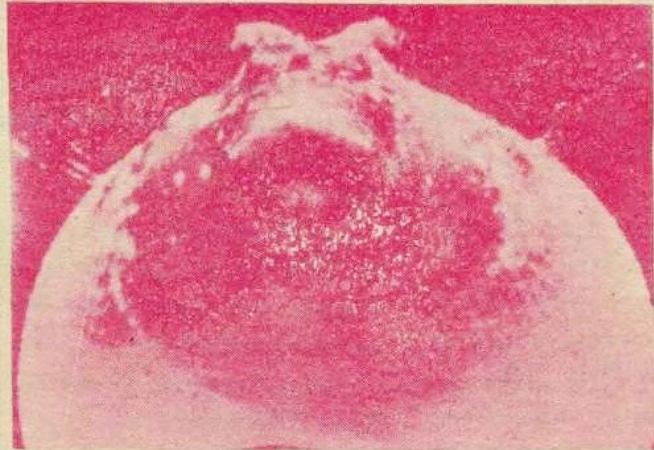
Đó là bức thư được xem như ngắn nhất thế giới mà phe người lớn cho đến bây giờ vẫn còn kể cho nhau nghe. Quý vị bằng hữu của Thiếu Nhi có ai muốn phá kỷ lục này không nè.

SUY TƯ

Khi là loài vật có họ hàng gần với loài người, có nhiều thuyết khoa học đã nói như vậy.

Và người ta đã thử tập cho khi làm những việc như con người chúng ta, và nó đã làm được.

Bức ảnh kèm theo đây là một bằng chứng: người ta cho một chú khỉ hút xì gà và mặc quần áo trắng hoàng. Trông chú ta cũng có vẻ suy tư đấy, có phải không các bạn nhỉ.

ĐỐI DIỆN KÈ THÙ

Phe bé tí chúng ta chắc ai cũng biết là các chú cá lớn thường đớp các con cá bé. Bởi vậy trong loài cá nhỏ có một vài thứ mang một vũ khí đặc biệt để chống lại kẻ thù. Như loài cá mực, mỗi lần phải đối diện với đối thủ khá nguy hiểm, nó bèn phun mực ra đen xì một vùng để tìm đường... chạy, mà đối thủ không thấy đâu để rượt theo. Một loài cá khác sống ở Đại Tây Dương, cơ thể

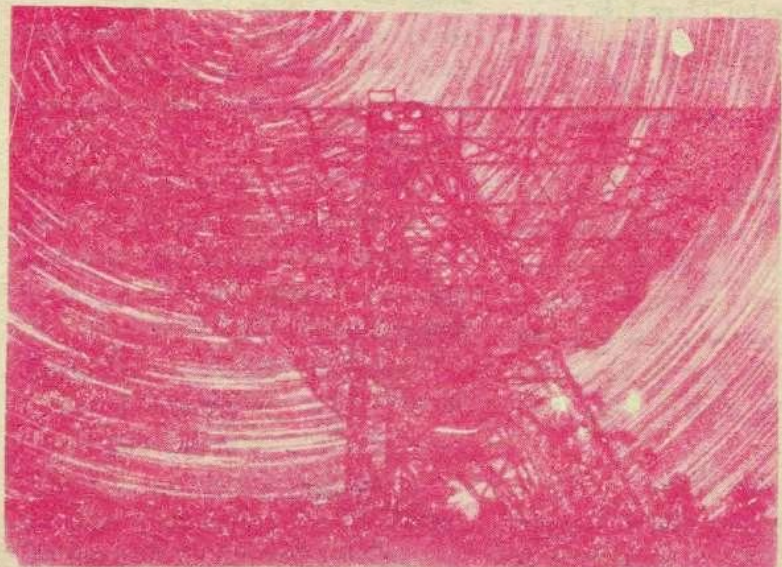
có diện khá mạnh, mỗi lần cá lớn chạm vào mình nó thì bị điện giật tởm công, mà nó thì chẳng hề hấn gì. Loài cá nóc, sống ở một vài sông hồ xứ ta mỗi lần chạm mặt với kẻ thù to lớn hơn nó, nó bèn phình bụng to ra cho đến khi lớn bằng kẻ thù mới thôi. Và nó chỉ chịu xì hơi xẹp bụng xuống khi kẻ thù đã khiếp vía chạy dài.

Còn vũ khí của phe bé tí ta làm gì? Có lẽ vũ khí nhè là hữu hiệu nhất.

SỰ CHUYỂN VẬN CỦA CÁC VÌ SAO

Một bức ảnh lạ chụp được ở Đài thiên văn Nançay cho thấy sự chuyển vận của các vì sao trên trời, chúng vẽ thành những quỹ đạo tròn trông thật đẹp mắt.

Nhờ nhiếp ảnh gia đặt thời gian định hình (temps de pose) đúng độ, người ta thấy các ngôi sao như chuyển động, trên thực tế hiện tượng đó xảy ra là vì trái đất của chúng ta quay mà thôi. Xin hãy dành một phút để... ngạc nhiên.

CUỘC THI SÁNG TÁC

TRỞ LẠI NHÀ XƯA

Em ngồi dựa vào gốc cây ở chân đồi thỏ dốc, để cho ánh mắt mơn man trên ngọn cây, lá cỏ. Cảnh vật vẫn như ngày xưa, vẫn con đường ngoằn ngoèo dẫn về nhà, hai bên là trong xanh ngút mắt. Chênh chênh ở ngọn đồi đối diện vẫn ngôi trường xinh xinh của ngày xưa dấu ai. Em chợt thấy bụi ngùi, chóng thật, mới đó mà đã một năm, một năm em xa nhà xưa yêu dấu, một năm em xa những thân quen êm êm.

Một năm trước đây khi nhà em bắt đầu dậy sóng, buổi sáng mù sương mẹ khóc sụt sùi dắt em trên con đường từ nhà đến phi trường. Mẹ bảo em nên đi xa để việc học được yên ổn, ở nhà bây giờ buồn lắm, chẳng học hành được gì đâu. Em cũng mang máng hiểu rằng mẹ không muốn đàn con thơ chứng kiến những lần cãi nhau của ba mẹ, hẳn nhiên những lần cãi nhau chỉ đem đến đau khổ và nước mắt. Nên lần lượt chị Thu xuống Mỹ Tho với bác Chi anh Dương xuống Ban Mê với chú Tuy anh Quân xuống Saigon với dì và em thì về Huế với ngoại. Mẹ bảo thành phố Huế cổ kính, trầm lặng sẽ thích hợp với em, ở nhà chỉ còn lại chị Hương lớn nhất và bé Thuyên, bé Thảo còn bé chưa đi học. Nghĩ đến sự phân tán của gia đình em thấy buồn ghê gớm, nỗi buồn ảm áp trong tim làm em cứ khóc vui trong lòng mẹ trước giờ lên phi cơ. Một lần đi xa đánh dấu những đau khổ của gia đình, những thua thiệt trong em. Mẹ dỗ dành, bàn tay mẹ run rẩy vuốt tóc con. Nước mắt nhạt nhòa, em thấy hai giọt nước mắt long lanh ở mắt

mẹ. Chao ơi! con thương mẹ quá! em ngậm ngùi hứa với mẹ về Huế sẽ không buồn, sẽ chăm học, sẽ không nhớ mẹ... Phi cơ cất cánh, mắt em mờ đi, hình ảnh mẹ gầy gầy, buồn bã nhạt nhòa, mẹ vẫy tay, thương yêu làm sao, nhưng xa rồi, em khóc ngất trong cơn đau cao vợi.

Thời gian rồi cũng qua, em sống những ngày buồn với ngoại. Cho dù ngoại thương yêu vô về em nhưng cũng chẳng làm em quên tiếng nói ngọt ngào của mẹ, cái không khí đầm ấm, tiếng cười rạng rỡ trong gia đình. Những sớm mai mùa đông em lặng lẽ đến trường, thật âm thầm giữa hai hàng cây khô khảnh. Chẳng ai nhắc em phải mặc áo len, phải quàng khăn vào cổ... Lúc ấy em nhớ mẹ quá! nhớ những buổi tối mùa đông cả nhà quây quần bên lò sưởi, nhớ anh Dương với những chiều mưa sụt sùi đón em ở cổng trường, nhớ bé Thảo là chúa không nneo...

Bây giờ em trở về, nhà xưa hẳn phải nhiều đổi thay. Tuần trước được thư chị Thu dặn về gấp. Chị nói nhà bị giờ lạ lắm, đặc biệt lắm. Em hơi nôn nao muốn biết nhà đặc biệt như thế nào? Chị Thu, anh Quân về từ tháng trước, ngay khi vừa nghỉ hè, anh Dương vừa về được mấy ngày, chỉ có em là ở xa nhất chưa về. Em cứ tần ngần mãi chẳng biết nên về hay chưa? Khung cảnh này, cuộc sống này đã quen thuộc với em lắm rồi em muốn được quên đi, đừng thêm một lần đổi thay một lần ra đi xa xót. Nhưng hôm nay em về, âm thầm như lần ra đi vội vã. Em từ già ngoại buổi sáng có nắng hiền hòa trải dài trên lối đi.

Em giật mình khi nghe tiếng xe máy nổ dồn ở con đường bên dưới. Nãy giờ em ngồi đây, miên man trong từng kỷ niệm khá lâu rồi đấy. Em mỉm cười đứng dậy, Thong thả lên đồi. Gió nhẹ và nắng ấm quẩn quýt bước chân em, như âu yếm đưa người xưa trở về. Con đường về nhà còn khá xa, nhưng em sẽ chẳng mỏi chân đâu bởi trời đẹp quá! em thấy nao nao trong lòng.

Nhà đây rồi, em kêu lên nhỏ nhỏ, căn nhà hiền hòa nằm yên dưới

lặng thông chẳng có gì thay đổi. Cửa đóng im lìm, chắc cả nhà đang ăn cơm. Em nhìn qua khe cửa mẹ, đứng bật dậy khi thấy con. Mẹ ôm em mừng rỡ, nghẹn ngào. Cả nhà rồi rít hẳn lên. Chị Thu đỡ lấy chiếc «xác» ở tay em hỏi: Sao về mà không báo cho chị biết trước... Anh Dương vừa nhai cơm ngồm ngoàm vừa khoe: «Ba mới «tậu» cho anh chiếc xe, mới lắm thế mà không báo trước để anh đi đón» Chị Hương, anh Quân thì cứ nhìn em cười tùm tùm thương yêu. Bé Thuyên, Thảo nắm tay em lắc lắc: «Chị Như, Kẹo «au» của em mô? Con bé nói giọng trợ trợ làm em tức cười ghê nơi. Mẹ kéo em ngồi xuống chiếc ghế bên cạnh: «Về đường xa có mệt không? em lắc đầu nhìn ba. Ánh mắt ba hiền từ và bao dung làm sao! Ba vuốt tóc em»: Con bé chóng lớn thật, đã gần bằng mẹ» mẹ mỉm cười «nhưng hơi gầy con ạ». Cả nhà rộn hẳn tiếng nói, tiếng cười, ai cũng hỏi han rồi cả lên làm em chả biết trả lời ai. Em chỉ lặng im, mỉm cười, choáng ngợp vì những đợt sóng yêu thương. Thoáng chốc em chợt hiểu: «Sau cơn mưa trời lại sáng, đám mây đen đã tan biến, còn lại bầu trời mãi mãi trong xanh...»

NHƯ NGUYỄN

MỘT BỨC THƯ NGUYỄN TRÚC

Hôm nay nhận được thư của anh Quang, anh ấy đang học Nông Lâm Súc trên Bào Lộc, cả nhà vui mừng, suốt 9 tháng vắng tiếng của anh nhà cũng vắng, nay được tin cả nhà đều sung sướng, tôi cùng các em tranh nhau đọc, tôi lớn hơn cả nên dành được, ngồi đọc cho cha mẹ nghe, trong thư anh Quang nói rất nhiều nhưng đại khái là: hỏi thăm sức khỏe cả gia đình, nói về sự học của anh và cuối cùng là một tin mà cả nhà đang đợi đó là tin ngày anh về để nghỉ hè, trong thư anh ấy viết như sau:

«... Con bắt đầu thi đệ nhị lục

cá nguyệt, ngày nhà nhận được thư có lẽ con cũng đã thi được một nửa môn học, con hy vọng sẽ làm được bài đề khô phụ lòng mong đợi nơi ba má, con sẽ cố gắng hết mình. Sau khi thi xong con sẽ về vào ngày 1-5. Thôi con xin dừng bút và xin chúc ba má và các chị em vui mạnh. Các chú nhỏ anh về sẽ có quà. Con của ba má. Quang.»

Đọc đến chỗ anh Quang bảo đừng ra đón tôi buồn quá, lâu lâu anh mới về một lần mà tôi không được đón, buồn thật, trong khi đó các em tôi nháy múa, đưa chỉ lịch bảo: hôm nay 29 rồi; đưa khác hợp nhau bàn về quà mà anh Quang sẽ mang về, nghe các em bàn tôi đỡ buồn, tôi chợt nhớ đến cái ná mà tôi đã dặn anh Quang, anh ấy hứa là sẽ lựa thứ gỗ tốt để làm, tôi liền tưởng đến cái ná bằng gỗ lim chắc chắn, sợi dây thừng dài, tôi sẽ quàng vào cổ hoặc nạp một viên đạn rồi gương ra bắn một chú chim, chắc «xôm» lắm, nhưng việc cần là phải đón cho bằng được anh Quang.

Sáng ngày 1-5 cả nhà rộn lên, mẹ tôi mua thức ăn nhiều hơn mọi hôm lại toàn thứ ăn ngon, chắc bữa cơm trưa nay của gia đình tôi lớn lắm, hai chị cả của tôi cũng vậy, nhớ thương em trai nên cũng lảng xãng, chị quét nhà, chị nấu bếp, đứa em gái kể tôi thì đang lo vật dụng để làm bánh, bánh bông lan, mấy đứa nhỏ chạy ra chạy vào, nhà thật ồn nhưng ba mẹ tôi, chị tôi và cả tôi cũng không la, cho chúng vui một bữa. Chớp mắt đã tới 11 giờ rồi, tôi mặc quần có xin phép ba mẹ đi nhưng tôi không bảo là đi đón anh Quang mà bảo đến nhà thằng bạn có việc, hôm nay tôi nói dối ba mẹ nhưng tôi tin ba mẹ sẽ tha thứ cho tôi vì tôi đi đây không phải là đi chơi mà đi mang về sự vui mừng cho gia đình. Ba mẹ chấp thuận, vui mừng tôi vội vàng ra xe, xe mô bi lét. ra khỏi cổng tôi chạy khá nhanh, thẳng này vào lúc nghĩ hé, lại buổi trưa nên đường khá vắng, vừa chạy tôi vừa nghĩ đến anh Quang chắc anh ấy cũng có da thịt lắm, Bào Lộc trời lạnh mà chạy khá nhanh nên tôi tới bến xe mau nhìn chỗ đậu xe của hãng xe đồ mà anh tôi thường đi

không có một xe nào, xem đồng hồ hơn 11g rồi, tôi lại chỗ bán vé của hãng xe đồ đó hỏi giờ về của các xe họ bảo «Hôm nay có hai chiếc về, một chiếc 11g30, một chiếc 12g toàn là học sinh Nông Lâm Súc, tôi nghĩ anh Quang sẽ về bằng xe tới Saigon lúc 11g30 vì anh ấy hồi hộp lắm, sẽ mong cho về sớm, chắc đi về cho sớm.

11g30 rồi, một chiếc xe đồ về tới tôi khen thăm hãng xe đồ đi về thật đúng giờ, tôi đẩy xe tới gần để xem đang ngóng chờ ngó chợt tôi nghe tiếng gọi: «Long» nhìn về phía tiếng gọi, tôi vui mừng lẫn xúc động, anh Quang của tôi đang nhìn tôi miệng tươi cười, tôi cũng cười theo chạy tới cầm chiếc va li anh vừa đưa ra, Khi tôi tới gần anh vui mừng nói giọng trách «Anh bảo đừng ra đón mà cứ ra, đồ nhiều lắm, xe em mà chở được gì» Tôi hỏi: «Có mít không?» Anh gật đầu: «Có» tôi liền bảo: «Thì em chở quả mít». Anh xuống xe bảo mấy anh lơ xe mang trái cây và va li quần áo xuống. Đứng một chỗ tôi ngó thấy mang xuống: Chiếc va li quần áo cộng với cái va li nhỏ tôi đang cầm là hai: hai bao bố: một bao tròn chắc quả mít, một bao lớn hơn chắc trái cây loại nhỏ. Nhìn những vật trên tôi đành chịu để anh gọi xe. Hai anh em khiêng ra tới lề đường định gọi xe, bỗng tôi thấy H. bạn thân của tôi, đang chạy xe về phía tôi. tôi liền gọi, hân dưng lại cuối đầu chào anh Quang, tôi hỏi:

- Mày đi đâu đây?

H quay về phía tôi

— Đi về nhà.

Không đề cho tôi mở lời nhờ chở dùm hân nói luôn:

— Anh Quang để H chở bớt cho.

Tôi gật đầu vui mừng, anh Quang mở lời cảm ơn. Thế là chất lên xe, xe hẳn là loại xe Vespa G. 50 nên cũng chở gọn lắm.

Tới cổng nhà tôi cảm ơn hân rồi bảo «Mai tới nhà tao ăn trái cây nghe» H gật đầu, cười phóng xe.

Vào nhà các em tôi phóng ra lục lọi, mẹ tôi rưng rưng nước mắt vuốt đầu anh Quang khi anh tôi cúi đầu chào, ba tôi tôi cứng rắn hơn gặt

bảo:

Thôi vào rửa mặt mũi cho khô.

Khi anh tôi anh tôi rửa mặt mũi xong xuôi, bèn vào kể chuyện, cả nhà ngồi nghe, tôi ngồi một góc yên lặng cả nhà cũng yên lặng chỉ có một mình anh tôi nói Bỗng tôi nghe cái «cốp» nhìn lên thấy mấy em tôi mỗi đứa một trái dừa đang ngồi cắn ăn, chúng vui vẻ lắm, riêng tôi ngồi đợi lời trách móc về nói dối, ngồi đợi không thấy gì tôi đảo mắt nhìn quanh thì thấy ba mẹ và các anh chị em đang nhìn tôi mỉm cười cả nhà cũng cười theo rồi đứng lên ra bàn ăn. Bữa cơm thật ngon, một phần vì, thức ăn ngon nhưng phần lớn là nhờ không khí ấm cúng của gia đình họp đủ mặt.

TRẢ LỜI Ô CHỮ

TRẦN LINH NGÀ

CÁCH LÀM

LẤY CÁI TÁCH RA

Mặc dầu trông thì có vẻ thật khó khăn, nhưng thực ra việc tháo lấy cái tách ra rất đơn giản. Bạn cầm lấy chỗ diềm giữa của sợi dây, nơi nó đi vòng qua sau hai đường dây treo cái tách lên, sau đó bạn kéo sợi dây cho tới khi bạn có một vòng dây rộng đủ để vòng qua cái tách. Bây giờ bạn kéo sợi dây vòng qua cái tách, từ đằng sau ra đằng trước, và cái tách sẽ được tháo rời ra khỏi sợi dây.

G.S NGÔ CẦN

TRẢ LỜI CÂU ĐÓ Đó là câu:

Ơn cha mẹ tựa biển trời

Làm con ghi nhớ suốt đời không quên

HOÀNG HẢI

MẠO HIỂM XU' PHI CHÂU

em học

nhạc

PHẠM ĐỨC HUYỀN và ANH TUYỀN
phụ trách

Chào các bồ,

Nè các bồ, Hà nói nhỏ với các bồ nhé. Hà sợ các bồ biết ước vọng của Hà học nhạc để làm đồ gì? Chắc các bồ quên rồi. Hà hỏi các bồ câu đó vì càng học nhạc Hà càng thấy ham mê, vui thích, hiện giờ nhìn vào bản nhạc mới, Hà không còn bối ngỡ như trước kia, Hà đã biết đọc tên nốt, đàn theo và nhất là Hà có thể hát được. Vậy chẳng bao lâu Hà trở thành « ca nhạc sĩ tí hon » cho mà coi. Các bồ đã biết ước vọng của Hà rồi chứ!

Hơn nữa, Hà được anh chị giúp đỡ rất nhiều khi gặp khó khăn, chẳng hạn như bài trước, chúng ta học về « liên ba », bài này hơi rắc rối một chút nên Hà nhờ anh chị hộ và giải thích định nghĩa của « liên ba », giải thích về dấu lặng trong liên ba, v.v... Vậy, nếu các bồ có gặp chỗ nào không hiểu rõ cứ biên thư về cho Hà, Hà sẽ hỏi lại thầy hoặc anh rồi Hà trả lời cho các bồ...

Bài hôm nay chúng ta học về :

- Liên sáu (Sextolet)
- Liên đôi. (Duolet)
- Liên bốn. (Quatolet)

Ghê quá các bồ nhỉ. Vậy « liên sáu » là gì?

* « Liên sáu là một nhóm gồm 6 nốt có giá trị bằng 4 nốt giống ».

Thí dụ :

Muốn diễn tả liên sáu thì cần phải chú ý nhấn mạnh vào những nốt 1, 3 và 5. Như vậy liên sáu gồm 3 nhóm, mỗi nhóm 2 nốt.

Liên sáu cũng có thể gồm cả dấu lặng.

Thí dụ :

Và liên sáu cũng không cần phải gồm 6 nốt bằng nhau, nghĩa là số nốt nhạc nhiều hơn 6, nhưng miễn sao giá trị trường độ vẫn bằng 6 nốt là đủ.

Thí dụ :

Các bồ cần đọc kỹ đề hiểu về « liên sáu » nghe !.. Bây giờ chúng ta học qua : « liên đôi », « liên bốn ».

* « Liên đôi (duolet) là một nhóm gồm 2 nốt nhạc có giá trị bằng 3 nốt giống bình ».

Thí dụ :

* « Liên bốn (quatolet) là nhóm 4 nốt nhạc có giá trị bằng 6 nốt giống hình ».

Thí dụ :

Các bồ cần chú ý nè, để chỉ những nhóm người ấy, người ta thường thêm số 6, 2 hoặc 4 bên trên hay bên dưới nhóm ấy.

Đọc bài này, chắc các bồ cũng thấy rằng mỗi bài đều cho chúng ta nhiều ngạc nhiên và đòi hỏi chúng ta cố gắng và kiên nhẫn hơn.

Thân mến chào các bồ và mong các bồ gặt hái được nhiều kết quả trong việc học nhạc.

TRANG KỸ THUẬT

RADIO

2 TRANSISTORS

Đúng như lời đã hứa trước hôm nay Bình electronic xin hân hạnh cống hiến cho các em một kiểu máy thu thanh đơn giản dùng 2 transistor chạy pile 4v5. Rất ít dụng cụ.

DỤNG CỤ PHẢI MUA

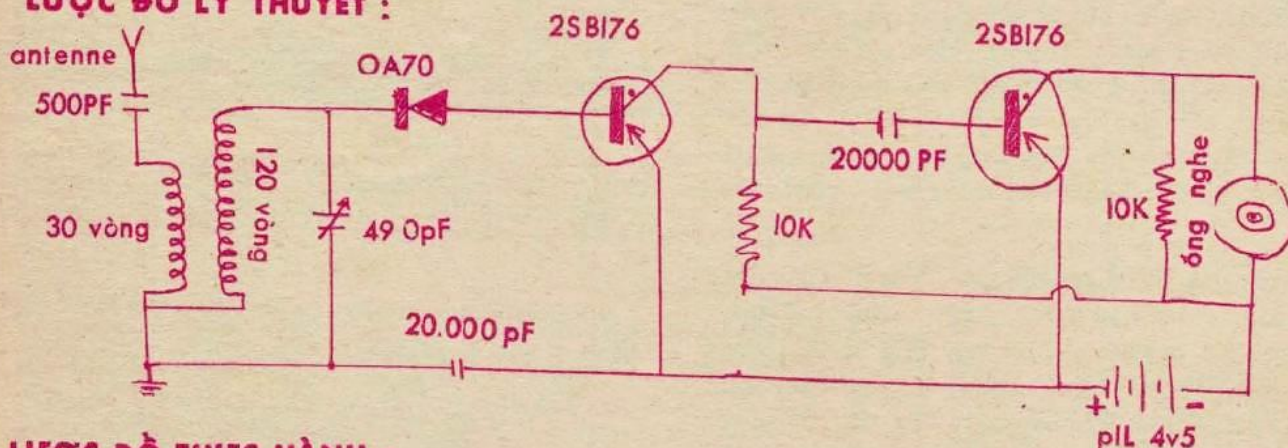
- 1 Ống nghe
- 1 OA 70
- 2 transistor số 2SB176
- 2 động điện 20.000PF
- 2 điện trở 10K
- 1 động điện thay đổi 490PF
- 1 cục pile 4v5.
- 1 cuộn dây.

Sau khi đã có đầy đủ dụng cụ các em sẽ tập ráp theo đúng sơ đồ lý thuyết sau.

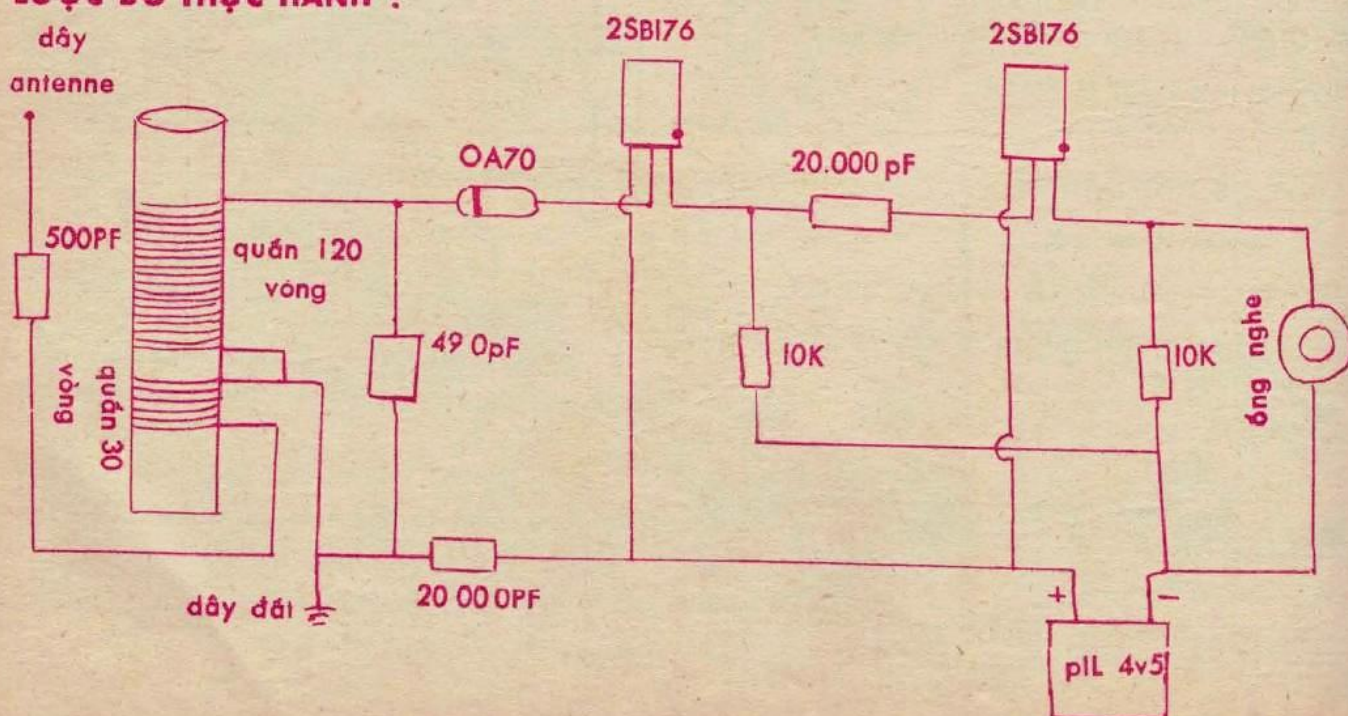
Các em đề ý sẽ thấy đây là 1 sơ đồ của bộ túc của sơ đồ đã đăng trong Thiếu Nhi số 14.

Mọi thắc mắc xin viết thư về tòa soạn.

LƯỢC ĐỒ LÝ THUYẾT :

LƯỢC ĐỒ THỰC HÀNH :

THẮC — MẮC

TIẾP THEO
trang 2

Hoàng ly nguyên cát, đặc Trung đạo dã

Quê Ly ở vị thế đặc địa, tinh tuyền nhất khi nó gặp màu vàng. Hoàng ly biểu thị con người đạt tới đạo Trung (Trung Hòa). Trung là gốc lớn của thiên hạ. Hòa là con đường đi thông suốt trong thiên hạ. Hễ Trung Hòa rất mực thì trời đất được yên vị, muôn vật được sống thỏa thuê (theo Trung Dung).

Giải thích 3 sọc đỏ tượng trưng cho 3 phần của nước VN là Bắc Trung Nam cũng hợp lý một phần. Nhưng có sự giải thích sâu xa hơn, là ba sọc đỏ tượng trưng cho ba phương vị Thiên, Địa, Nhân nằm trong nhân sinh quan và vũ trụ quan của triết học Đông Phương đã ăn sâu vào tâm hồn người VN.

Thiên là Trời, được coi như nguyên lý của mọi hiện tượng trong trời đất. *Địa* là đất được coi như là nơi làm nẩy nở tinh gia đình, quyến thuộc (đất hương hỏa) hay quốc gia dân tộc (đất nước), trong tâm hồn người Việt, đất không phải vật vô tri mà chứa chất linh hồn, tình cảm. *Nhân* là người. Con người bao giờ cũng gắn liền với trời đất để hợp thành nhất thể. Chính vì thế mà đạo học Đông Phương không phải là đạo thờ trời, đạo thờ đất mà chính là đạo làm người.

Dẫu sao những điều nêu ở trên cũng chỉ là những sự giải thích. Và không phải sự giải thích nào cũng phải bắt buộc ta công nhận. Cho đến nay, chưa có văn kiện chính thức nào xác định rõ rệt ý nghĩa của lá Quốc Kỳ vì vậy càng có nhiều sự giải thích, ta càng thêm phong phú sự hiểu biết về lá Quốc Kỳ của chúng ta.

HỎI:

1) *Lật bề trái tấm gương soi của tủ đứng em thấy có một lớp sơn trắng màu hơi hồng. Cạo nó ra thì gương không phản chiếu nữa. Vậy lớp sơn ấy gồm những chất gì và ai được xem là người tìm ra nó.*

2) *Em muốn biết tiểu sử của Hoàng Hoa Thám (Đề Thám).*

Em ĐỖ-THỊ-THU (Gò Công)

ĐÁP:

1) Lớp sơn đỏ mà em thấy ở sau mỗi tấm gương thật ra nó không gây được sự phản chiếu, mà chỉ có công dụng che chở cho một lớp bạc mỏng tráng ở bên trong. Chính lớp bạc này gây ra sự phản chiếu làm tấm kính trở thành gương soi được. Lúc em cạo sơn đỏ đi, lớp bạc ở trong bong ra theo làm gương mất tính phản chiếu. Muốn tráng gương người ta dùng Nitrat bạc hòa tan trong nước mưa rồi rót nước Ammoniac (22 độ Beaumé) vào. Sau đó hòa hỗn hợp ở trên vào nước đường Lactose hay glucose (100/0) rồi rót đều lên tấm kính. Nước đường có tính cách khử oxy của oxyt bạc để cho bạc tự do tráng thành một lớp mỏng trên kính. Đem kính rửa trong nước sạch, phơi khô rồi quét lên một lớp sơn đỏ. Tấm kính đã trở thành gương soi.

2) Hoàng Hoa Thám, tục gọi Đề Thám người phủ Yên Thế, tỉnh Bắc Giang (Bắc Việt) là một những nhà ái quốc nổi danh của Phong Trào Cần Vương Cứu Quốc từ 1883 đến 1913 khi Pháp đặt nền thống trị ở VN.

— 1886 lập chiến khu Yên Thế, khởi binh đánh phá các vùng Bắc Giang, Thái Nguyên, Tuyên Quang, Hưng Hóa.

— 1894 Pháp phải chịu điều đình và nhượng cho Đề Thám 6 tổng gồm 22 làng ở Phồn Xương để ông lập đồn điền và khai khẩn ruộng đất.

— 1896 Hoàng Hoa Thám ly khai, phát động kháng chiến lần thứ hai

chống Pháp và bọn Lê Hoan.

— 1898 Pháp lại điều đình để chấm dứt cuộc chiến và cam kết không xâm phạm vùng Yên Thế.

— 1905 Hoàng Hoa Thám ly khai lần thứ hai, trở lại công khai chống Pháp với sự liên kết các nhóm kháng chiến ở Bắc Việt.

— 1913 Hoàng Hoa Thám thua chạy vào rừng chẳng may vào rặng sáng ngày 13-3-1913 ông bị mắc độc kế của người bạn Trung Hoa là Lương tam Kỳ nên bị hạ sát trong khi còn đang ngủ tại một nơi cách chợ Gò 2 cây số (tài liệu: VN Danh Nhân Từ Điển, Nguyễn Huyền Anh).

HỎI:

1) *Tại sao xe chở gỗ hoặc sắt dài lại phải treo một ở phía sau một cái áo hay miếng giấy.*

2) *Trong các tác phẩm của các nhà văn hay có câu «Lấy như Tể sao». Vậy Tể sao là cái gì?*

Em VÕ-VĂN-SƠN
(Đà Nẵng)

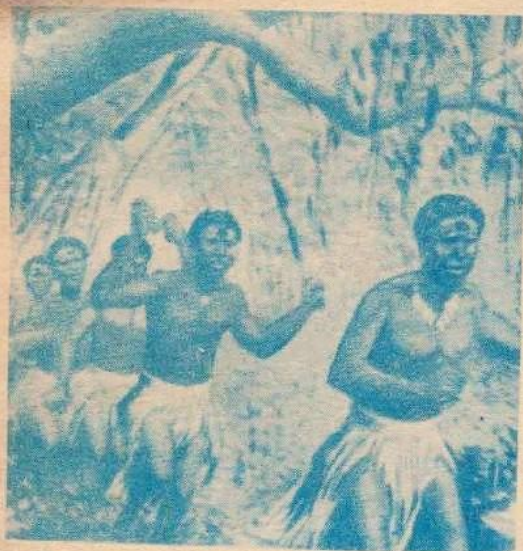
ĐÁP:

1) Đằng sau các xe chở gỗ hay sắt dài bắt buộc phải treo một miếng vải đỏ (treo áo hay giấy là sai luật) để cho những xe cộ đi sau ước lượng được chiều dài của chiếc xe đang chuyên chở (kể cả chiều dài của xe, lẫn gỗ). Như thế sẽ tránh được tai nạn gây ra cho những người lái xe đi ở phía đằng sau.

2) Theo phép đoán số Tử Vi mà một số người tin tưởng thì vận mệnh người ta chịu ảnh hưởng bởi sự tuần hoàn của những vì sao. Gặp năm có sao tốt vận hành thì công việc làm ăn xuống xê, may mắn, gặp năm có sao hạn như sao Thái Bạch thì trong năm

gặp nhiều sui sẻo, đồ vỡ. Để tránh bớt ảnh hưởng của sao xấu, người ta phải cúng tế giải hạn gọi là cúng sao. Vì thế mới có câu gọi là Lấy như Tể sao, ý muốn biểu lộ một sự sợ hãi và cung kính hết mực.

ĐỌC VÀ CỒ ĐỘNG CHO NHIỀU EM ĐỌC
tuần báo THIẾU NHI

TIẾNG HÚ

TRÊN ĐỈNH NON

CHÀ - HỐC

• VŨ HẠNH •

Ý nghĩ ấy mỗi lúc càng nung nấu ở trong lòng nó. Nếu không thừa lúc Sa Keo đang ngủ mê mệt mà lấy ngựa đi thì không bao giờ có thể lấy con ngựa được. Thằng bé chột hiều cơ hội ở đời thường đến với ta trong một khoảng khắc, rồi biến mất tan, đâu có bao giờ trở lại ?

Mìn Pay nhẹ nhàng tiến đến bờ suối nhỏ một bụi cỏ non mướt, đem lại đưa vào miệng ngựa. Con ngựa lè lưỡi xoắn lấy bụi cỏ và nhai ngon lành. Thằng bé mở vội dây cương, dắt nó đi ngược chiều lại. Một quãng, xem chừng đã khuất Sa Keo nó phóng lên mình con ngựa thúc nó chạy về phía cũ ban mai.

Đến nơi vẫn không thấy bóng Kha Li. Ngồi đây mà đợi rồi lão Sa Keo đuổi tới thì sao ? Nhưng tìm Kha Li, đâu biết nó ở lối nào ?

Mìn Pay lưỡng lự một lát rồi dắt con ngựa lội xuống dưới suối một quãng khá xa, đoạn đưa nó vào vùng đất khô cằn sỏi đá để khỏi lấm dấu chân ngựa, cột nó vào lùm giang rậm. Xong nó trở lại chỗ cũ leo lên một cành cây cao ngồi chờ Kha Li. Nó đang gặm mấy trái đồi bọc trong tấm đồ, lơ mơ nghe tiếng chim hót đồ đồ trong các bụi cây thì nghe lá khô xào xạc phía dưới. Thằng bé vạch lá nhìn xuống, thấy lão Sa Keo hót hải đi lượn trong các bụi cây tìm dấu chân ngựa. Hai tay của lão dài ngoe đong đưa theo nhịp chân đi cuống quýt, cây cỏ mang ở trên lưng cọ vào ống tên kêu lên những

tiếng lác cắc đập dồn. Thằng bé bỗng thấy hồi hận mình đã sợ ý dẫu ngựa quá gần. Nếu nó hí lên đôi tiếng thì chắc thế nào Sa Keo cũng tìm thấy được. Và cái hy vọng về buôn sớm sủa của nó thế là tan thành.

Nín thở nó ngồi yên trọng tàn lá rậm dày trở mắt theo dõi Sa Keo Lão phù thủy theo dấu chân ngựa đi được một quãng bỗng đứng ngơ ngác nhìn quanh vì không tìm được dấu nữa. Lão cúi sát xuống mặt đất hít thở một lát như con chó săn đánh hơi tìm đường, rồi lại đảo quanh trên những dấu ngựa cuối cùng để cố truy ra dấu vết. Lão theo được đến bờ suối, vội vàng bị bỡ ngỡ lội sang bờ suối bên kia. Nhưng ở bên bờ bên kia lại không có dấu vết nào. Sa Keo lội ngược trở lại, nhón nhấc tìm kiếm một hồi rồi lão lội ngược trở lại lần nữa ngơ ngác tìm quanh một cách quay cuồng. Mìn Pay càng rối ruột hơn, sợ lão đi rộng thêm ra thế nào cũng bắt gặp được con ngựa, hoặc đang lúc này Kha Li xuất hiện thì thực nguy hiểm không biết chừng nào.

Nhưng một lát lâu, nó thấy Sa Keo hót hải men theo bờ suối trở về hướng lão đã nằm nghỉ ngơi ban trưa. Có lẽ lão ta hy vọng con ngựa sông đây chạy quanh đâu đó sẽ lại quay về chỗ cũ hay chăng? Đợi lão vừa khuất sau mấy bờ cây đằng xa, Mìn Pay vội vàng tuột xuống, lội suối sang bờ bên kia chạy tìm chỗ giấu con ngựa. Con vật ăn no đang đứng lim dim cặp mắt sưởi nắng tuôn xuống từ những kẽ hở của vòm lá dày. Nó vội tháo dây, dắt ngựa chạy ra bờ suối uống

nước rồi cỡi lội qua bên kia - nhắm hướng mà thằng Kha Li đã đi từ sáng mong đón bạn nó giữa đường. Đi đã khá lâu nó vẫn không thấy tăm dạng Kha Li đâu cả. Thật ra nó cũng không biết một phương hướng nào để theo và chỉ thúc ngựa chạy tới trong sự phỏng đoán mơ hồ. Núi rừng ngùn ngụt cây xanh, làm sao biết được Kha Li hiện ở nơi đâu. Nó đi quanh quẩn hồi lâu và thấy trời đã nghiêng bóng về chiều bèn quay ngựa lại chỗ cũ, hy vọng tìm gặp Kha Li đang chờ đợi nó. Về lão Sa Keo thì nó yên lòng. Một là lão phải tìm đường về buôn trước khi trời tối, hai là lão phải tìm đến gặp người chủ ngựa đã hẹn với lão sáng nay.

Nó đi hơi vội nên phải lạc lối, quanh quất một lát mới tìm lại được chỗ cũ. Vẫn không thấy bóng Kha Li đâu cả. Nó rầu lòng quá, nước mắt chảy dài xuống má. Nó định rào quanh nơi đây ít vòng rồi lo về buôn kéo trời đã xế. Nhưng trong lúc ấy Kha Li đang ngồi ngẹn ngào lo cho số phận Mìn Pay ở một bụi cây bên suối. Nó đang cúi xuống lau dòng nước mắt và định tìm một chỗ nào nghỉ lại đêm nay cho khoẻ rồi sáng tìm đường về buôn thì bỗng nghe tiếng chân ngựa dồn dập. Đoán là Sa Keo, nó vội chạy tới nép mình sau một gốc cây khá lớn để lão khỏi nhìn thấy nó. Đợi con ngựa vụt qua rồi nó mới dám nhaoi đầu ra nhìn theo, và bỗng ngơ ngác... Rõ ràng Mìn Pay ngồi trên lưng đó mà. Sao lại có chuyện lạ lùng như vậy ? Con ngựa sắp khuất sau bụi cây, Kha Li không nén được nữa, kêu lớn :

(còn nữa)

Hộp Thư Vườn Hồng

Chị Đỗ Phương Khanh trả lời

Em TRI TRÍ Chợ Lớn: Em sốt sáng và ngoan lắm. Gửi về món nào gần đi hơn đi em.

Em TẠ KIM YẾN. Saigon: Em phải nhớ tiêu chuẩn mục TNBBH là tiền ít tiền và ít thời giờ cơ mà.

Em TRẦN THỊ LAN Saigon: Giỏi lắm. Bài chị đã chuyển qua chú N.T.

Em MAC VÕ Saigon: Bài đăng phải viết một mặt giấy để tiện sắp chữ. Nếu có hình ảnh tài liệu, em cắt ra và bỏ chung bao thư, đừng dán vào bài. Em cứ gửi bài về chú N.T sẽ lựa đăng nếu bài của em hay.

Em THÙY DƯƠNG Dalat: Em thương quá đi. Mưa nhiều thì ở nhà đọc sách. Chị có nghe câu: «Nếu thi giờ đi chơi phiếm mà dùng để đọc sách, bạn có thể trở thành nhà hiền triết», có vẻ hợp lý đó em. Em tả Dalat hay quá làm chị muốn được là thi sĩ mất bây giờ.

Em KÝ TÊN KHÔNG RÕ Dalat: Em ơi! không có kỳ thi tam cá nguyệt, mà chỉ có mỗi kỳ hạn 3 tháng người ta gọi là tam cá nguyệt (đấy hộp sữa có ghi 1,2,3,4 tam cá nguyệt). Bạn sau phải để tên cạnh chữ ký nghe em.

Em ĐÀO THỊ MỸ. Biên Hòa: 16 tuổi mà em nói là vượt xa tuổi T.N làm chị tức cười quá. Yêu đời và hồn nhiên như em thì quá đủ điều kiện vào Vườn Hồng rồi. Chị muốn được thưởng thức tiếng đàn của em quá đi, em gái. Cho chị thăm cả mấy lần nữa nghe em. Chữ em đẹp quá.

Em NGUYỄN NHUNG. Tam kỳ: Dân hủi của gia nhập Vườn Hồng cũng ghê lắm, em ơi. Tên em thì hơi có vẻ yêu điệu thực nữ nhưng bút hiệu lại oai ghê lắm.

Em NGỌC KHANH. Nha Trang: Chị mừng đón em vào vườn. Ở chữ phải viết mực đen. Đọc những thư thương của các em mà không vui thì phải là người chán đời hạng nhất em ạ.

Em NGÔ VINH CHUƠNG Nha Trang, THÙY NHỊ. Đà Nẵng: Đã gửi bưu phiếu các em nhận được chưa.

Em LÊ VĂN TƯ. Tam Kỳ: Bưu phiếu em phải để là Đỗ thị Phương thì tòa soạn mới nhận được. Đã gửi lại bưu phiếu cho em, em ra bưu điện đổi lại đi.

Em NGUYỄN HẠNH Gia Định: Đọc thư em, chị nhớ lại những ngày đi học xa xưa mà thầy giáo kẻ lên bảng hàng chữ mẫu cho học trò viết theo. Em ơi! chữ em đẹp quá chừng. Em nhận xét rất kỹ càng và xác đáng. Thiếu Nhi có cái hãnh diện là được những đọc giả như em, hết lòng ủng hộ. Chắc chắn sẽ có buổi họp mặt rất lớn.

Em CHẤN TRÍ Nha Trang: Nếu má không cho em thì em ráng mượn bạn coi đỡ vậy em à. Chị rất tiếc là nhà trường em học không chịu mua sách báo lành mạnh để vào tủ sách cho các em đọc.

Em YẾN LANG. Saigon: Chị rất vui lòng đón nhận em vào vườn. Coi, chú bé vui lòng chưa.

Em VŨ HỒNG NGỌC. Nha Trang: Em thật đúng là bông Hồng lý tưởng. Chào chị bằng nụ cười thì nhất em rồi. Cho chị kính gửi lời cảm ơn bố mẹ nghe em. Chị không cho hình được vì chị không phải tài tử em ơi.

Em HOÀNG ANH Dalat: Em đừng quá bận tâm. Chị có đọc câu: «Hữu tướng vô tâm, tướng tòng tâm diệt hữu tâm vô tướng tướng tòng tâm sinh; Nghĩa là có tướng tốt mà không có tâm lòng tốt thì tướng tốt sẽ bị mất; có lòng tốt mà không có tướng tốt, tướng sẽ hiện ra vì tâm lòng tốt của mình. Và lại, theo nhà Phật, người ta gieo nhân nào, hái quả nấy, làm ác sẽ bị kết quả xấu, chứ hình thức chả ảnh hưởng gì đâu. Nếu em chưa tẩy nốt ruồi, em cứ để vậy không hề gì. Nay em đã tẩy thì càng đẹp, chẳng sao cả. Đừng suy bụng ta ra bụng Thượng Đế. Ngài không trả thù em đâu. Có lẽ đó là cái khác giữa ta và Thượng Đế.

Em ĐƠN PHƯƠNG HOANG THẢO. Qui Nhơn: Có lẽ chị đúng một phần nào với hình ảnh mà em tưởng tượng đó em à. Chị cũng rất thích đi trong trời mưa đó em, không có gì là điên đâu. Chữ em đẹp lắm chứ. ầu có yếu. Đọc thư em chị biết em có tâm hồn lắm.

Em VƯƠNG LỆ VĂN. Lái Thiêu: Không cần phải biết viết văn thơ, em vẫn gia nhập gia đình Thiếu Nhi như thường. Chị không ngờ em mới chuyển qua học Việt Ngữ mà viết chữ đẹp như vậy đó em. Chị mong thư các em lắm chứ.

Em LÝ ĐỨC HÙNG Sóc Trăng: Góm cái chú bé này. nóng nảy như Trương Phi ày. Sốt rác viết một chữ «o» đủ rồi.

Em THUY TRANG. Gia Định: Bài chị chuyển cho chú N.T. chị không có thăm quyền em à.

Em TRẦN LINH NGÀ. Saigon: Sáng chủ nhật, mời em đến tòa soạn, đưa thẻ học sinh hoặc thẻ Thiếu Nhi ra và lấy nhuận bút hoặc báo biểu, và nhân tiện, chơi với các em khác. Em đem báo đến, tòa soạn sẽ đóng cho em. Em dễ thương lắm.

Em HOANG THẢO Cần Thơ: 17 tuổi thì đọc Thiếu Nhi mới đúng là tâm hồn trong sáng chứ em. Sao lại nhất đến nỗi cắt đi tới 5 lá thư không dám gửi. Chị rất cảm động về lòng thương mến mà các em dành cho chị.

NHE HUYỀN TIÊU THƯ: Ý! Đừng có dọa dẫm chị nào. Coi chừng đó, chị là Nhe Huyền Đại tỷ đây nè. Sợ chưa.

Em NGUYỄN VINH QUỐC BẢO Gia Định: Đã gửi thẻ cho em rồi mà. Nếu không nhận được em vui lòng gửi về hình và phiếu lý lịch.

Em T. PHƯƠNG Nha Trang: Mục thắc mắc đặt ra là do thiện chí của tòa soạn muốn sự hiểu biết của các em ngày thêm phong phú. Vì trang báo có hạn, nên người đặt câu hỏi cũng nên nghĩ tới người khác bằng cách đặt những câu hỏi có thể lợi ích cho nhiều người. Câu hỏi của em M.L có lẽ có ý thách đố thật nên gây buồn cho người phụ trách. Chị rất tiếc. Chúng ta đều không ai là thánh, nên đừng trách nhau em ơi! Em ngoan lắm, chị rất cảm ơn em.

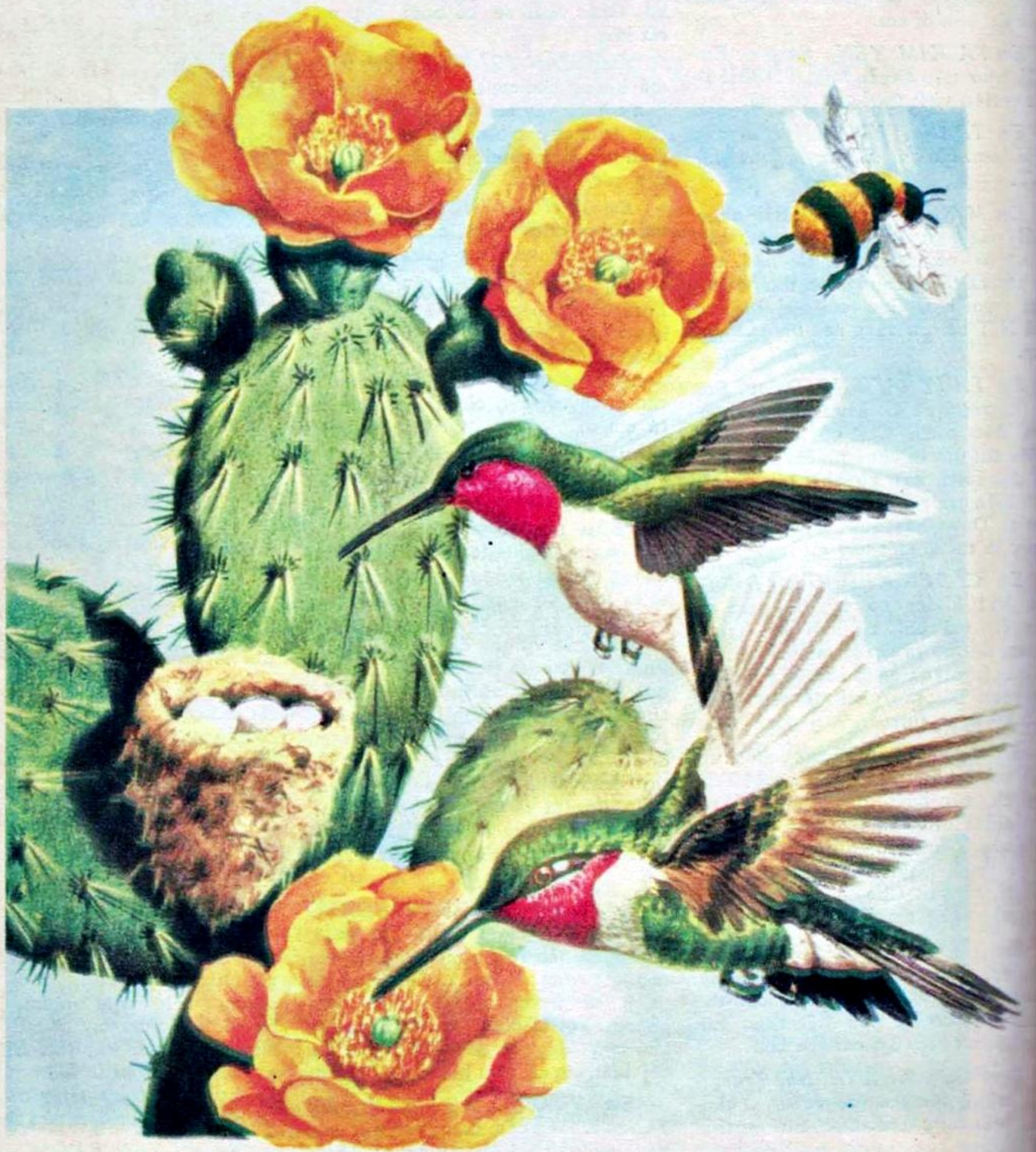
Em LÊ VĂN Bình Dương: Chị rất mừng thấy em vui đến thế. Nếu có chủ nhật nào em ghé chơi Saigon, mời em đến tòa soạn chơi vào buổi sáng nghe em gái.

Em HOÀNG LYNH SƠN: Tội nghiệp em quá. Chủ nhật mà tìm không thấy báo nhà thì lạ thật. Em hỏi tội mấy ông cho ra báo ba xu mà bắt chị trả lời thì chị làm sao được. Loại báo đó quả thật là có làm hư hỏng tinh thần Thiếu Nhi thật. Em nhận xét như người lớn ấy thôi. Bác chủ nhiệm gửi lời cảm ơn em. Thầy bói báo Sơn và Phương là hủi của, còn Trang và Thảo kẹp tóc. Chị mời cả 4 vào vườn liền. Thơ ý hay mà lời hơi trúc trắc. Giấy đó viết thư tốt rồi. Chị không dám sửa thơ em đâu.

Em KÝ TÊN KHÔNG RÕ. Cần Thơ: Em ơi! em bảo gửi hình của Dũng, mà không có phiếu lý lịch, tên họ rõ ràng, thì tòa soạn không thể kiểm được. Hiện nay tòa soạn có gần 1.000 hồ sơ làm thẻ gia đình vậy không thể tìm được. Em giúp chị bảo Dũng gửi cho chị 1 cái hình và phiếu lý lịch chị sẽ gửi ngay thẻ cho. Không cần viết bài văn là công dân tốt trong gia đình T.N.

Thương mến tất cả các em

TỔ CHIM SÂU

Đây là một loại chim sâu rất đẹp mắt và có một cái tên thơ mộng là TIỂU HỒNG NGỌC (Rufous-backed Hummingbird) sống rất nhiều ở miền Đông Hoa Kỳ, Miền Tây Co và Trung Mỹ. Chúng được coi là một trong những loại chim sâu làm tổ khéo léo nhất. Mỗi tổ chim, Tiểu Hồng Ngọc chỉ cần làm trong một ngày bằng các loại cỏ mềm kết hợp với sợi tơ của màng nhện. Để làm lạc hướng những kẻ thù, Tiểu Hồng Ngọc còn ngụy trang bên ngoài tổ để cho lẫn vào với hình thù thân cây mà cái tổ được làm.